To Mrs Oliver Elton
in memory of
Gudbrand Vigfusson
to whom this Book belonged
25.3.1889. FYP

Hærmændene paa Helgeland,

Skuespil i fire Akter

af

Henr. Ibsen.

Christiania.

Trykt og forlagt af H. J. Jensen.

1858.

Hærmændene paa Helgeland.

Skuespil i fire Akter.

Personerne.

Ørnulf fra Fjordene, Landnamsmand paa Island.

Sigurd hin Stærke, Søkonge.

Gunnar Herse, rig Bonde paa Helgeland.

Thorolf, Ørnulfs yngste Søn.

Dagny, Ørnulfs Datter.

Hjørdis, hans Fosterdatter.

Kaare Bonde, en Helgelænding.

Egil, Gunnars Søn, fire Aar gammel.

Ørnulfs sex ældre Sønner.

Ørnulfs og Sigurds Mænd.

Gjæster, Huskarle, Terner, fredløse Mænd, o. s. v.

Handlingen foregaar i Erik Blodøxes Tid paa og i Nærheden af Gunnars Gaard paa Helgeland i det nordlige Norge.

Første Akt.

En høi Strand, der i Baggrunden løber brat ned til Søen. Tilvenstre et Nøst, tilhøire Fjelde og Barskov. Masterne af to Hærskibe sees nede i Viken; langt ude tilhøire Skjær og høie Holmer; Søen er i stærkt Oprør, det er Vinter med Snetykke og Storm.

Første Scene.

Sigurd kommer op fra Skibene; han er klædt i hvid Kjortel med Sølvbelte, blaa Kappe, Sokkebrog, laadne Sko og Staalhue, ved Siden bærer han et kort Saxsværd. Ørnulf viser sig strax efter oppe mellem Fjeldene, klædt i mørk Lammeskindskjortel, med Brystplade og Beenskinner samt laadne Sko og ulden Brog, over Skuldrene har han en brun Vadmelskaabe med Hætten trukken over Staalhuen saa at Ansigtet for en Deel skjules. Hun er høi og kjæmpemæssigt bygget, med langt hvidt Skjæg, gammel og lidt bøiet; væbnet er han med rundt Skjold, Sværd og Spyd.

Sigurd
(træder først ind, seer sig om, faar Øie paa Nøstet, gaar raskt derhen og prøver at bryde Døren op.)

Ørnulf
(kommer tilsyne paa Fjeldet, studser ved at see Sigurd, synes at gjenkjende ham, stiger ned og raaber:)

Vig Marken, Hærmand!

Sigurd
(vender sig om, lægger Haanden paa Sværdet og svarer):

Det var første Gang ifald jeg gjorde det!

Ørnulf.

Du skal og maa! Jeg trænger Nøstet til Nattely for mine stivfrosne Mænd.

Sigurd.

Og jeg for en modig Kvinde.

Ørnulf.

Mine Mænd ere mere værd end dine Kvinder!

Sigurd.

Saa maa Skoggangsmænd staa høit i Priis paa Helgeland!

Ørnulf (hæver Spydet.)

Dyrt skal du bøde for de Ord!

Sigurd (drager sit Sværd.)

Nu vil det gaa dig ilde, Gubbe!

(Ørnulf styrter ind paa ham, Sigurd forsvarer sig.)

Anden Scene.

De Forrige. Dagny og nogle af Sigurds Mænd fra Stranden; Ørnulfs sex Sønner fra Fjeldene tilhøire.

Dagny

(der er lidt foran, klædt i rød Kjortel, blaa Kaabe og Foerværks Hætte, raaber ned til Skibene:)

Op alle Sigurds Mænd! Min Husbond strides med en Fremmed!

Ørnulfs Sønner.

Til Hjælp for Gubben! (de stige ned.)

Sigurd (til sine Mænd.)

Bliv hvor I er; jeg magter ham vel alene!

Ørnulf (til Sønnerne.)

Lad mig slaaes i Fred! (farer ind paa Sigurd). Jeg vil see dit Blod!

Sigurd.

See først dit eget! (saarer ham i Armen, saa at Spydet falder.)

Ørnulf.

Godt var det hugget, Hærmand!
Snygt du Sværdet svinger,
Hvast du veed at ramme;
Sigurd selv, hin Stærke,
Staar for dig tilskamme!

Sigurd (smilende.)

Saa er Skammen ham til Hæder!

Ørnulfs Sønner
(med et Udraab af Forundring).

Sigurd selv! Sigurd hin Stærke!

Ørnulf.

Men hvassere ramte du den Nat, du rante Dagny, min Datter! (kaster Hætten tilbage.)

Sigurd og hans Mænd.

Ørnulf fra Fjordene!

Dagny
(glad, men dog med et Udtryk af Uro).

Min Fader og mine Brødre!

Sigurd.

Stil dig bag ved mig.

Ørnulf.

Det gjøres ikke behov. (nærmer sig til Sigurd). Jeg drog Kjendsel paa dig saa snare du kom mig for Øie, derfor yp-

vede jeg Strid; prøve vilde jeg om Rygtet sagde sandt, naar det nævnte dig som den djærveste Idrætsmand i Norge. Naa, Fred og Forlig være mellem os!

Sigurd.

Bedst, ifald det saa kunde føie sig.

Ørnulf.

Der er min Haand. Du er en ypperlig Kjæmpe; saa ramme Hug har Ingen før skiftet med gamle Ørnulf.

Sigurd
(ryster hans fremrakte Haand)

Lad det være de sidste Sværdhug der skiftes mellem os To. Og hermed byder jeg dig Selvdømme i den Sag, der er os imellem; er du villig til at vælge de Vilkaar?

Ørnulf.

Det er jeg, og ret nu skal Tvisten jævnes. (til de Øvrige.) Saa gjöres da vitterligt for Alle, hvad Sagen gjælder. For fem Vintre siden laa Sigurd og Gunnar Herse som Vikinger paa Island og havde Fredland der den Vinter tæt under min Gaard. Da rante Gunnar med Vold og Sned min Fosterdatter, Hjørdis; men du, Sigurd, tog Dagny, mit eget Barn, og seilede bort med hende. For dette Ran dømmes du til at bøde tre Hundrede i Sølv, og skal med det din Ufredsgjerning være sonet.

Sigurd.

Billige Kaar tykkes mig at være hvad du der byder; de tre Hundrede skal jeg udrede og lægger til en bræmmet Silkekaabe; det er en Kongegave fra Ædhelstan i England og saa god som nogen Mand har baaret den paa Island.

Dagny.

Ret saa min bolde Husbond; og Tak, du min Fader; nu først er jeg freidig tilsinds! (hun trykker Faderens og Brødrenes Hænder og taler sagte med dem.)

Ørnulf.

Saa staa da Forliget ved Magt mellem os, og skal Dagny efter denne Tid være fuldt saa hæderlig at ägte, som var hun dig lovligt fæstet med sine Frænders Minde.

Sigurd.

Og paa mig kan du nu lide, som paa din egen Æt!

Ørnulf.

Det tænker jeg forvist jeg kan, og vil paa Stand friste hvor god du er mig.

Sigurd.

Rede skal du finde mig; sig frem, - hvad kræver du?

Ørnulf.

Din Hjælp i Raad og Daad. Jeg har stævnet hid til Helgeland for at søge Gunnar Herse og kræve Ransbøder for Hjørdis.

Sigurd (overrasket.)

Gunnar!

Dagny (ligesaa.)

Og Hjørdis, — hvor ere de at finde?

Ørnulf.

Hjemme paa Gunnars Gaard, tænker jeg.

Sigurd.

Og den ligger —?

Ørnulf.

Ikke mange Pileskud borte; har du ikke vidst det?

Sigurd (med undertrykt Bevægelse.)

Tilvisse, nei! Sparsomt har jeg spurgt fra Gunnar siden vi sidst seilede fra Island sammen. Vidt foer jeg i Viking og tjente mange Konger udenlands medens Gunnar sad hjemme. Hid under Land kom jeg idag i Lysingen, fordreven af Uveiret; at Gunnar havde sin Fædrenegaard her nordpaa var mig nok vitterligt, men —

Dagny (til Ørnulf.)

Og i det Ærinde foer du hjemmefra?

Ørnulf.

Saa er det. (til Sigurd.) At vi To mødtes har været et Værk af de Vældige deroppe; de vilde det saa. Havde jeg tænkt paa at søge dig, saa vidste jeg lidet hvor du var at finde.

Sigurd (tankefuld.)

Vel sandt, vel sandt! — Men nu den Sag med Gunnar, sig mig, Ørnulf, tænker du at drive den stærkt, af al Formue, baade med Godt og Ondt?

Ørnulf.

Det maa jeg gjøre. Hør til, Sigurd, hvad jeg vil sige dig. Isommer red jeg tilthings og der vare mange hæderlige Mænd tilstede. Da Thingdagene vare tilende, sad jeg i Boden og drak sammen med mine Herredsmænd og saa kom

Kvinderanet paa Tale; haanlige Ord maatte jeg høre fordi jeg lod den Tort sidde uhævnet paa mig saa lang en Tid. Da blev jeg vred, svor at fare til Norge, søge Gunnar og kræve Bod eller Hævn for Ranet og aldrig fare hjem til Island igjen før jeg havde vidst at fremme min Sag.

Sigurd.

Ja, ja! staar det saa, da skjønner jeg nok at Sagen maa drives stærkt ifald det trænges om.

Ørnulf.

Det maa den; men ubillig skal jeg ikke være, og Gunnar er mig nævnt som en hæderlig Mand. Glad er jeg ogsaa at jeg foer i denne Færd; Tiden faldt mig lang paa Island tilslut; derude paa de blaa Vande var jeg bleven gammel og graa, det bares mig for som jeg maatte ud paa dem engang til forend jeg, —; naa ja, — Bergthora, min gode Hustru, var jo død for længe siden, mine ældste Sønner fore hver Sommer i Viking, og da nu Thorolf voxte til —

Dagny (glad.)

Thorolf er med? Hvor er han?

Ørnulf.

Ude paa Skibet. (peger mod Baggrunden tilhøire.) Der skal du see en Gut; stor og stærk og fager er han bleven siden du sad hjemme. Det vil blive en ypperlig Idrætsmand, Sigurd; han vil komme til at ligne dig.

Dagny (smilende.)

Det er nu som før, skjønner jeg; stedse stod Thorolf dit Hjerte nærmest.

Ørnulf.

Han er den Yngste og sin Moder lig, deraf kommer det.

Sigurd.

Men sig mig nu, — dit Ærinde hos Gunnar Herse, — tænker du alt idag —?

Ørnulf.

Heller idag end imorgen. Med rimelige Boder skal jeg være fornøiet; vægrer Gunnar sig ved sligt Forlig, saa faaer han friste de Kaar, som følge paa.

Tredie Scene.

De Forrige. Kaare Bonde kommer ilsomt ind fra Høire; han er klædt i graa Vadmelskofte og sid Filthat; i Haanden holder han en afbrudt Gjerdestav.

Kaare.

Godt Møde, Hærmænd!

Ørnulf.

Hærmænds Møde skattes sjelden godt.

Kaare.

Ere I hæderlige Mænd, saa tilsige I mig Fred iblandt jer; Gunnar Herses Husfolk staa mig efter Livet!

Ørnulf.

Gunnar Herse!

Sigurd.

Saa har du øvet Ondt imod ham!

Kaare.

Min Ret har jeg øvet. Vi holdt Udgangskvæg sammen

paa en Holme tæt under Land; Gunnars Folk tog mine bedste Oxer bort, og en af Mændene skjældte mig for en Træl; saa bar jeg Vaaben paa ham og fældte ham.

Ørnulf.

Det var lovlig Gjerning.

Kaare.

Men nu imorges kom hans Karle mod mig med Ufred; Lykken var mig god, saa jeg blev varslet itide og slap bort; dog, stakket Frist kan jeg vente, for mine Avindsmænd lede om mig.

Sigurd.

Lidet kan jeg tro dig, Bonde! I fordums Tid kjendte jeg Gunnar saa godt som mig selv, og det veed jeg: aldrig øvede han Uskjel mod fredelig Mand.

Kaare.

Gunnar har ingen Deel i al den Ufærd, han er sønderpaa Landet; nei, det er Hjørdis, hans Hustru —

Dagny.

Hjørdis!

Ørnulf (mumlende).

Ja ja, det kunde ligne hende!

Kaare.

Gunnar bød jeg Bod for Trællen, og den var han villig til at tage, men saa kom Hjørdis til, æggede sin Huusbond med mange haanlige Ord og hindrede Forliget; siden drog Gunnar sørpaa, og imorges —

Sigurd (seer ud tilvenstre).

Der komme veifarende Mænd nordefter, er det ikke —?

Kaare.

Det er Gunnar Herse selv!

Ørnulf.

Vær du trøstig, jeg tænker nok, jeg skal faa jer forligte.

Fjerde Scene.

De Forrige. Gunnar Herse, med nogle Mænd, kommer fra Venstre. Han er klædt i Husdragt, brun Kjortel, Sokkebrog, blaa Kappe og bred Hat, af Vaaben har han kun en liden Haandøxe.

Gunnar

(standser forundret og uvis ved Synet af de Forsamlede).

Ørnulf fra Fjordene! Ja forsandt —!

Ørnulf.

Der seer du ret nok.

Gunnar (træder nærmere).

Nu da, hil og sæl paa min Grund, ifald du kommer med Fred.

Ørnulf.

Vil du som jeg, saa skal ingen Ufred øves.

Sigurd (nærmer sig).

Vel mødt, Gunnar!

Gunnar (glad).

Sigurd — Fosterbroder! (ryster hans Haand). Ja er du

med, da veed jeg vist, at Ørnulf kommer med Fred. (til Ørnulf). Ræk mig Haanden, Gubbe! Hvad Ærinde du har her nordpaa er ikke svært at skjønne; det gjælder Hjørdis, din Fosterdatter.

Ørnulf.

Som du siger, stor Tort voldtes mig da du foer med hende fra Island uden at søge mit Minde.

Gunnar.

Du kommer med Ret og Skjel; har Svenden flængt saa faar Manden flikke. Længe har jeg ventet dig, Ørnulf, for den Sags Skyld, og kan Bøder gjøre det, saa skal vi snart forliges.

Sigurd.

Det mener jeg med. Ørnulf vil være rimelig.

Gunnar (med Varme).

Det maa du, Gubbe; skulde du værdsætte hende som det bør sig, da vilde ikke alt mit Gods forslaa!

Ørnulf.

Jeg skal rette mig efter Lov og Vedtægt, det kan du lide paa. Men nu en anden Sag; (peger paa Kaare) seer du den Mand der?

Gunnar.

Kaare Bonde! (til Ørnulf). Du veed da, der er Ufred mellem os?

Ørnulf.

Dine Mænd har ranet hans Kvæg, og for Ran bør bodes.

Gunnar.

For Drab ligesaa; han har dræbt min Træl.

Kaare.

Fordi han haanede mig.

Gunnar.

Jeg har sagt mig rede til Forlig.

Kaare.

Men det havde ikke Hjørdis Sind til, og imorges, mens du var borte, faldt hun over mig og staar mig nu efter Livet.

Gunnar (opbragt).

Er det sandt du siger; har hun —?

Kaare.

Hvert Ord er sandt.

Ørnulf.

Derfor bad Bonden om min Bistand og den skal være ham sikret.

Gunnar
(efter et Øieblikś Betænkning).

Hæderligt har du handlet mod mig, Ørnulf; det er derfor billigt at jeg føier mig efter din Villie. Hør mig, Kaare Bonde, jeg er villig til at lade Trællens Drab og al den Ulempe, der er voldt dig, gaa op mod hinanden.

Kaare.
(rækker Gunnar Haanden).

Det er gode Kaar; dem tager jeg imod.

Ørnulf.

Og Fred skal han have for dig og dine?

Gunnar.

Fred hjemme og hvorhelst han ellers færdes.

Sigurd (peger ud tilhøire).

See der!

Gunnar (misfornøiet).

Det er Hjørdis!

Ørnulf.

Med væbnede Karle!

Kaare.

Hun søger mig!

Femte Scene.

De Forrige. Hjørdis med en Flok Huskarle. Hun er fortklædt, i Kjortel, Kaabe og Hætte; Karlene ere væbnede med Sværd og Øxer, selv bærer hun et let Spyd i Haanden.

Hjørdis
(standser ved Indgangen).

Mandstærke mødes vi her, som det lader!

Dagny (iler hende imøde).

Hil og sæl, Hjørdis!

Hjørdis (koldt).

Tak. Jeg har alt spurgt at du ikke var langt borte. (træder nærmere, idet hun faster et skarpt Blik over de Forsamlede.) Gunnar og - Kaare, min Avindsmand, - Ørnulf og hans Sønner, og - (idet hun faar Øie paa Sigurd, farer hun næsten umærkeligt sammen, tier lidt, men fatter sig og siger:) Nu, Mange seer jeg her, som jeg drager Kjendsel paa, - men ikke veed jeg, hvem der er mig bedst sindet.

Ørnulf.

Vel nok findet ere vi dig alle.

Hjørdis.

Hvis saa er, da vil du ikke nægte at give Kaare i min Husbonds Vold.

Ørnulf.

Det gjøres ikke behov.

Gunnar.

Der er nu Fred og Forlig mellem os.

Hjørdis
(med undertrykt Spot).

Forlig? Nu ja, jeg veed du er en klog Mand, Gunnar! Kaare har truffet mandstærke Venner, og saa skjønner jeg nok det tykkes dig tryggest —

Gunnar.

Det nytter lidet at ægge mig med Haanord! (med Vægt.) Kaare har Fred for os!

Hjørdis (tvinger sig).

Godt og vel; har du tilsagt ham Fred, saa maa Løftet holdes.

Gunnar
(stærkt, men dog uden Hæftighed).

Det maa det og det skal det!

Ørnulf (til Hjørdis).

Og der blev saa halvveis sluttet et Forlig til, før du kom.

Hjørdis (skarpt).

Mellem dig og Gunnar?

Ørnulf (nikker).

Det gjaldt dig.

Hjørdis.

Vel kan jeg vide hvad det gjaldt; men det siger jeg dig, min Fosterfader, aldrig skal det spørges, at Gunnar Herse lod sig skræmme fordi du kom med Vaabenfolk til Landet; var du kommen som enlig, veifarende Mand i vor Stue, saa kunde Tvisten lettere jevnes.

Gunnar.

Ørnulf og hans Sønner komme med Fred.

Hjørdis.

Kan saa være, men paa andet Sæt vil det lyde i Folkemunde, og du selv, Gunnar, stolede nok ikke saa stærkt paa Freden igaar, da du skikkede Egil, vor Søn, sørpaa saasnart det spurgtes at Ørnulf laa i Fjorden med Hærskib.

Sigurd (til Gunnar).

Du har skikket din Søn sørpaa?

Hjørdis.

Ja for at han kunde være tryg, ifald Ørnulf faldt over os!

Ørnulf.

Ikke skulde du spotte med det, Hjørdis; hvad Gunnar har gjort turde være klog Mands Gjerning, saafremt du hindrer Forliget.

Hjørdis.

Lykken raader for Livet. Lad times hvad der vil; men heller vil jeg falde, end frelse Livet ved feigt Forlig.

Dagny.

Sigurd giver Bod og vil ikke kaldes ringere Mand for det.

Hjørdis.

Sigurd maa selv vide bedst hvad hans Hæder kan taale.

Sigurd.

Om det skal jeg aldrig trænge til at mindes.

Hjørdis.

Sigurd er en navnkundig Drabsmand, men djærvere Daad øvede Gunnar, da han dræbte Hvidbjørnen udenfor mit Bur.

Gunnar
(med et forlegent Blik paa Sigurd).

Ja ja, lad det saa være!

Ørnulf.

Vel sandt, det er den djærveste Daad nogen Mand har øvet paa Island, og derfor —

Sigurd.

Nu ja, lettere kan Gunnar da lempe sig uden at kaldes ræd.

Hjørdis.

Skal Bod gives, saa skal og Bod kræves. Gunnar, du drages til Minde, hvad du engang har lovet!

Gunnar.

Ilde betænkt var det Løfte; kræver du at det skal holdes?

Hjørdis.

Holdes skal det, ifald vi To skal leve under Tag sammen efter denne Dag. Saa viid da, Ørnulf, skal Bod gives for din Fosterdatters Ran, saa skal du ogsaa bøde fordi du dræbte Jokul, min Fader, og tog alt hans Gods og Eie!

Ørnulf.

Jokul faldt i ærlig Holmgang; værre Tort gjorde dine Frænder mig, da de skikkede dig ukjendt til Island og fik mig til at knæsætte dig.

Hjørdis.

Hæder og ingen Tort havde du af at fostre Jokuls Datter.

Ørnulf.

Idel Ufred har jeg havt deraf, det veed jeg.

Hjørdis.

Værre Ufred tør times dig nu, ifald —

Ørnulf.

Ikke kom jeg hid for at kives med Kvinder! — Gunnar, hør nu mit sidste Ord; er du villig til at bøde for Kvinderanet?

Hjørdis (til Gunnar).

Kom det ihu, som du har lovet!

Gunnar (til Ørnulf).

Du hører jeg har gjort et Løfte og det maa jeg —

Ørnulf (forbittret).

Nok, nok! Aldrig skal det siges mig paa at jeg gav Bod for ærligt Drab!

Hjørdis (med Kraft).

Saa trodse vi dig og Dine!

Ørnulf (med stigende Vrede).

Og hvem har her Ret til at kræve Bod for Jokul? Hvor findes hans Frænder? Ingen af dem ere ilive! Hvo er hans lovlige Eftermaalsmand?

Hjørdis.

Det er Gunnar paa mine Vegne!

Ørnulf.

Gunnar! Ja, var du fæstet til ham med din Fosterfaders Samtykke, eller havde han bodet for Ranet, saa var han lovlig Eftermaalsmand, men —

Dagny (angst og bønligt).

Fadèr, Fader!

Sigurd (hurtigt).

Tal ikke ud!

Ørnulf (med hævet Stemme).

Jo, høit skal det siges! Hærtagen Kvinde har ingen lovlig Husbond!

Gunnar (med Hæftighed).

Ørnulf!

Hjørdis (i vildt Udbrud).

Forhaanet! Beskjæmmet! (med dirrende Stemme). Det — det skal du komme til at angre!

Ørnulf (vedblivende).

Hærtagen Kvinde er kun at agte som Frillevív efter Loven! Vil du vinde hæderligere Kaar, saa maa du —

Hjørdis (tvinger sig).

Nei, Ørnulf, bedre veed jeg hvad der skikker sig. Er jeg kun at agte for Gunnars Frille, - godt og vel, saa maa han hædre sig med Daad, - hædre sig saa høit med Daad, at mine Kaar ingen Skam volde mig! Og vogt dig nu, Ørnulf; her skilles vore Veie, men Vaaben skal jeg lade bære paa dig og Dine saa tidt det saa kan føie sig, utryg skal du være baade paa Liv og Lemmer, og det skal Hver og En som — (med et hvast Blik til Kagre). Kaare Bonde! Nu ja, Ørnulf tog sig af din Sag, og der er Fred mellem os, men ikke vil jeg raade dig til at komme hjem med det Første; den Dræbte har mange Hævnere og let kunde det hænde sig at — ja, nu har jeg varet dig for Faren, bær saa hvad der følger paa. Kom, Gunnar, ruste os maa vi nu. En berømmelig Daad har du øvet paa Island, men større Daad maa her øves, ifald ikke din — din Frille skal skamme sig over dig og over sig selv!

Gunnar.

Vær sindig, Hjørdis; usømmeligt er det at tee sig saa!

Dagny (bedende).

Bliv Fostersøster, - bliv; jeg vil tale min Fader tilrette!

Hjørdis (uden at høre paa hende).

Hjemad, hjemad! Aldrig blev det mig spaaet, at jeg skulde friste Livet som en ussel Frillevis; men skal jeg bære dette Liv og denne Skændsel, bære det en eneste Dag længere, saa maa min Husbond øve noget — Noget, som gjør ham navnkundigere end alle andre Mænd! (gaar ud tilhøire).

Gunnar (dæmpet).

Sigurd, Et maa du love; vi tales ved før du farer fra Landet. (gaar med sine Mænd tilhøire).

Sjette Scene.

De Forrige undtagen Gunnar og Hjørdis. Uveiret er under det Foregaaende ophørt; Middagssolen sees som en rød Skive dybt nede ved Havranden.

Ørnulf (truende).

Dyr skal den Færd blive dig, Fosterdatter!

Dagny.

Fader, Fader! Du har da ikke Ondt isinde!

Ørnulf.

Slip mig du! Nu, Sigurd, nu vil der mere end Bøder til mellem mig og Gunnar!

Sigurd.

Hvad agter du at gjøre?

Ørnulf.

Det veed jeg ikke; men langveis skal det spørges at Ørnulf fra Fjordene har gjæstet Gunnar Herse!

Sigurd (med rolig Fasthed).

Kan hænde; men det siger jeg dig, Ørnulf, bære Vaaben paa ham skal du aldrig, saalænge jeg er ilive!

Ørnulf.

Ikke det! Om jeg nu saa vil det!

Sigurd.

Ei skal det skee, - end ikke om du saa vil det.

Ørnulf (heftigt).

Godt; hold du sammen med mine Uvenner, jeg drister mig endda til at gaa mod jer Alle!

Sigurd.

Hør mig vel, Ørnulf; den Dag skal du ikke leve, da vi To strides sammen; hæderligt Forlig er der mellem os, Dagny er mig kjærere end Vaaben og Guld, og aldrig skal jeg glemme at du er hendes nærmeste Frænde.

Ørnulf.

Det ventede jeg af dig, djærve Sigurd!

Sigurd.

Men Gunnar er min Fosterbroder; Fred og Venskab har vi svoret hinanden. Baade i Strid og i fredsomme Kaar har vi fristet Lykken tilhobe og han er mig kjærest af alle Mænd; Hærfærd hver han ikke, saa bold han end er; - nu godt, mig kjende I alle, om mig vide I, at jeg ikke ræddes for Ufred; men her staar jeg frem, Ørnulf, og beder om Forlig for Gunnar. Gjør mig til Villie i denne Sag!

Ørnulf.

Det kan jeg ikke; jeg maatte jo gaa til Spot for alle Kjæmper, ifald jeg foer tomhændet til Island!

Sigurd.

Tomhændet skal du ikke fare. Her i Viken ligge mine to Langskibe med alt det Gods, jeg har vundet i Viking; der findes mange kostelige Kongegaver, Kister med gode Vaaben og andet ypperligt Løsøre; tag du det ene Skib, vælg det du tykkes bedst om, det skal være dit med alt hvad som findes ombord, — lad det være Bod for Hjørdis og lad Gunnar fare med Fred.

Ørnulf.

Brave Sigurd, det vil du gjøre for Gunnar!

Sigurd.

For en fuldtro Ven kan ingen Mand gjøre formeget.

Ørnulf.

Give dit halve Gods og Eie!

Sigurd (indstændigt).

Tag det Hele, begge mine Skibe, alt hvad der er Mit, og lad mig fare med dig til Island som den fattigste Mand i dit Følge; hvad jeg giver, kan jeg vinde ind igjen, men øver du Hærværk mod Gunnar, saa bliver jeg aldrig glad mere. Nu, Ørnulf, hvad svarer du?

Ørnulf (betænker sig).

To gode Langskibe, Vaaben og Løsøre, — af Gods faar ingen Mand formeget, men, — (heftigt) nei, nei, - Hjørdis har truet mig; jeg vil ikke! Uhæderligt var det, om jeg tog din Eiendom!

Sigurd.

Men hør dog først —

Ørnulf.

Nei, siger jeg! Selv maa jeg fremme min Ret; lad saa Lykken raade.

Kaare (træder nærmere).

Vennesæle Raad er det Sigurd giver, men vil du fremme din Ret efter bedste Evne, saa kan jeg raade bedre. Regn aldrig paa Bøder saa længe Hjørdis har Noget at sige; men Hævn kan du faa, ifald du vil lyde mig.

Ørnulf.

Hævn? Hvad raader du da til?

Sigurd.

Til Ondt, det seer jeg nok!

Dagny (til Ørnulf).

Hør ikke paa ham!

Kaare.

Hjordis har sagt mig fredløs, med List vil hun staa mig efter Livet; lover du at værge mig siden, saa vil jeg inat gaa til Gunnars Gaard og brænde Folkene inde. Er det efter dit Sind.

Sigurd.

Niding!

Ørnulf (roligt).

Efter mit Sind? Veed du, Kaare, hvad der er mere efter mit Sind? (tordnende) At hugge Næse og Øren af dig, du usle Træl! Lidet kjender du gamle Ørnulf, ifald du mener at han vil være halvt om slig Skjændselsgjerning!

Kaare (der er vegen tilbage).

Falder ikke du over Gunnar, saa falder han over dig!

Ørnulf.

Det har jeg Næver og Vaaben til at hindre.

Sigurd (til Kaare).

Og nu, bort fra os! Hæderlige Mænd har Skam af dit Samkvem!

Kaare (ved Udgangen).

Ja ja, jeg faar da værge mig selv saa godt jeg kan; men det siger jeg: angre vil I, om I fare frem med Lempe; jeg kjender Hjordis, - og skal vel vide at ramme hende!

(gaar ned til Søen).

Syvende Scene.

De Forrige undtagen Kaare Bonde.

Dagny.

Han pønser paa Hævn. Sigurd det maa hindres!

Ørnulf (fortrædelig).

Aa, lad ham gjøre hvad ham lyster, hun er ikke bedre værd!

Dagny.

Det mener du ikke; kom ihu, du har dog fostret hende.

Ørnulf.

Usalig var den Time jeg tog hende under mit Tag; det begynder at gaa som Jøkul sagde.

Sigurd.

Jøkul?

Ørnulf.

Jøkul, hendes Fader. Da jeg gav ham Banehugget, faldt han flad ned paa Græsvolden, saa paa mig og kvad:

Jøkuls Æt skal Jøkuls Bane
Volde Vee paa alle Veie;
Hvo der eier Jøkuls Skatte
Skal ei glædes ved sit Eie!

Da han saa havde kvædet, taug han stille en Stund og lo, og derpaa døde han.

Sigurd.

Det skal du lidet agte.

Ørnulf.

Ja ja, hvem veed! Der gaar et sikkert Sagn om at

Jøkul engang gav sine Børn et Ulvehjerte at æde, saa at de bleve gramme i Hu; Hjørdis har forvist faaet sin Deel, det kjendes paa hende (standser ved at see ud til Høire). Gunnar! - Skal vi To stedes til Møde igjen!

Ottende Scene.

De Forrige. Gunnar Herse fra Høire.

Gunnar.

Ja, Ørnulf, du faar tænke om mig hvad du vil; men jeg kan ikke skilles fra dig som din Uven.

Ørnulf.

Hvad er din Agt?

Gunnar.

At række dig Haanden til Fred før du reiser. Hører mig Alle; følger mig hjem og bliver som Gjæster hos mig saalænge det lyster Eder. Paa Soverum og Gildekost skorter det ikke, og om vor Tvist skal hverken tales idag eller imorgen.

Sigurd.

Men Hjørdis —?

Gunnar.

Føier sig efter min Villie; hun skiftede Sind paa Hjemveien og mente som jeg, at vi nok kunde forliges, ifald I vilde gjæste os.

Dagny.

Ja, ja; saa maa det være!

Sigurd (tvivlraadig).

Men jeg veed dog ikke om —

Dagny.

Gunnar er din Fosterbroder; forsandt, jeg maatte kjende dig ilde ifald du vægrer dig.

Gunnar (til Sigurd).

Venskab har du vist mig hvorhelst vi færdedes; du vil ikke dennegang være mig imod!

Dagny.

Og at fare fra Landet, medens Hjørdis sidder med Had igjen; - nei, nei, det maa vi ikke!

Gunnar.

Stor Uret har jeg øvet mod Ørnulf; før det er gjort godt igjen faar jeg ikke Fred for mig selv.

Sigurd (hæftigt).

Alt Andet kan jeg gjøre for dig, Gunnar, kun ikke at blive her! (fatter sig) Jeg er Kong Ædhelstans haandgangne Mand, og jeg maa til ham i England endnu i Vinter.

Dagny.

Men det kan du jo lige godt!

Gunnar.

Ingen veed hvad Lod Mænd kan møde; kanhænde, Sigurd, at det er sidste Gang vi træffes, og angre vil du da at du ikke var mig hjælpsom i det Længste.

Dagny.

Og sent vil du see mig glad, hvis du seiler bort idag.

Sigurd (bestemt).

Vel, lad saa være! Det skal skee som I ønske, end-

skjønt — dog, nu staar det fast, der er min Haand; jeg bliver her, og skal gjæste dig og Hjørdis.

Gunnar (ryster hans Haand).

Tak, Sigurd, det vidste jeg vel. - Og du, Ørnulf, du siger som han?

Ørnulf (tvær).

Jeg skal tænke paa det; bittert har Hjørdis krænket mig, - idag vil jeg ikke svare.

Gunnar.

Ja ja, gamle Kjæmpe, Sigurd og Dagny vil nok vide at glatte din Pande. Nu bereder jeg Gildet; farer med Fred saalænge, og vel mødt i min Hal! (gaar ud tilhøire).

Niende Scene.

De Forrige undtagen Gunnar; senere Thorolf fra Høire.

Sigurd (for sig selv).

Hjørdis har skiftet Sind, sagde han! Da kjender han hende lidet; snarere maa jeg tro at hun pønser paa — (afbryder og vender sig til Mændene). Nu, følger mig Alle til Skibene; gode Gaver vil jeg vælge for Gunnar og hans Husfolk.

Dagny.

Gaver af det Bedste vi eie. Og du, min Fader, - ja du faar ikke Fred for mig før du føier dig.

Hun gaar med Sigurd og Mændene ned til Søen i Baggrunden.

Ørnulf.

Føier mig? Ja, havde Gunnar ingen Kvindfolk i Huset, saa — ha, vidste jeg ret at ramme hende! — Thorolf kommer du hid!

Thorolf
(der rasst er traadt ind).

Som du seer! Er det sandt der sporges, har du været til Møde med Gunnar Herse?

Ørnulf.

Ja!

Thorolf.

Og har nu Strid med ham?

Ørnulf.

Hm, idetmindste med Hjørdis.

Thorolf.

Saa vær trøstig; nu faar du Hævn!

Ørnulf.

Hævn? Hvem hævner mig?

Thorolf.

Hør kun; jeg stod paa Skibet, da kom en Mand løbende med en Stav i Haanden og raabte: „Hører du til Ørnulfs Hærskib, saa hils ham fra Kaare Bonde og siig, at nu tager jeg Hævn for os Begge". Derpaa gik han i en Baad og roede bort, idet han sagde: „Tyve fredlöse Mænd ligge i Fjorden; med dem gaar jeg forpaa, og inden Kveldstid skal ikke Hjørdis have nogen Afkom at rose sig af."

Ørnulf.

Det sagde han! Ha, ha, nu skjønner jeg; Gunnar har skikket sin Søn bort, Kaare ligger i Ufred med ham —

Thorolf.

Og nu roer han efter og dræber Gutten!

Ørnulf (rask besluttet).

Afsted Alle; det Bytte vil vi strides om!

Thorolf.

Hvad har du isinde?

Ørnulf.

Lad mig om det; det skal blive mig og ikke Kaare som tager Hævn!

Thorolf.

Jeg gaar med dig!

Ørnulf.

Nei, du følger Sigurd og din Søster til Gunnars Gaard.

Thorolf.

Sigurd? Er han her i Landet?

Ørnulf.

Der seer du hans Hærskibe; vi ere forligte, - du følger ham.

Thorolf.

Til dine Uvenner?

Ørnulf.

Gaa du kun til Gildet. Nu skal Hjørdis lære gamle Ørnulf at kjende! Men hør, Thorolf, for Ingen nævner du det, jeg nu har isinde; hører du, for Ingen!

Thorolf.

Det lover jeg.

Ørnulf

(tager hans Haand og seer kjærligt paa ham).

Farvel da, min vakkre Gut; tee dig høvisk i Gildehuset,

saa jeg har Hæder af dig. Unødig Tale skal du ikke føre, men det du mæler, skal være hvast som en Sværdsæg. Vær vennesæl saalænge Godt vises dig, men ægges du, da skal du ikke tie dertil. Drik ikke Mere end du kan bære, men viis heller ikke Hornet fra dig, naar det bydes med Maade, paa det at du ikke skal holdes for en Kvindekarl.

Thorolf.

Nei, vær du tryg!

Ørnulf.

Saa, gaa nu til Gildet i Gunnars Gaard. Jeg kommer ogsaa til Gilde, og det paa den Viis, som mindst ventes. (muntert til de Andre.) Afsted, Ulvunger; slib jeres Tænder, - nu skal I faa Blod at drikke!

(Han gaar med de ældre Sønner tilhøire i Baggrunden).

Tiende Scene.

Thorolf. Sigurd og Dagny komme i prægtige Gildeklæder fra Stranden, fulgte af to Mænd, der bære en Kiste; Mændene gaa strax tilbage igjen.

Thorolf (seer efter Faderen).

Nu fare de Alle ud for at slaaes, og jeg maa ikke gaa med; det er tungt at være den Yngste i Ætten. — Dagny, hil og sæl dig, Søster min!

Dagny.

Thorolf! Alle gode Vætter, - du er jo bleven voxen!

Thorolf.

Nu ja, i fem Aar skulde jeg vel mene —

Dagny

Ja ja, du siger sandt.

Sigurd
(rækker ham Haanden).

I dig faar Ørnulf en rask Svend, hvis jeg ikke feiler.

Thorolf.

Vilde han bare prøve mig, saa —

Dagny (smilende).

Men han sparer dig mere end du har Sind til; jeg mindes nok, han har dig fast altfor kjær.

Sigurd.

Hvor gik han hen?

Thorolf.

Ned til Skibet; - afsted nu, han kommer siden!

Sigurd.

Jeg venter paa mine Mænd, de bringe Varer op og fæste Skibene.

Thorolf.

Der maa jeg hjælpe til! (gaar ned til Søen).

Ellevte Scene.

Sigurd og Dagny. Tilsidst Thorolf og Sigurds Mænd.

Sigurd
(efter en kort Betænkning).

Dagny, min Hustru, nu ere vi i Enrum; jeg har Ting at sige dig, som ikke længer maa dølges.

Dagny (forundret).

Hvad mener du?

Sigurd.

Farlig tør den blive, denne Færd til Gunnars Gaard.

Dagny.

Farlig? Tænker du at Gunnar —

Sigurd.

Gunnar er bold og brav; nei nei, - men bedre var det, ifald jeg havde faret herfra uden at gjæste ham.

Dagny.

Du gjør mig ræd! Sigurd, hvad er det?

Sigurd.

Svar mig først paa Et. Den Guldring, som jeg engang gav dig, hvor har du den?

Dagny (viser den frem).

Her om Armen; du bød mig bære den.

Sigurd.

Kast den paa Havets Bund, saa dybt at den aldrig findes; thi den kan blive mange Mænds Bane!

Dagny.

Ringen!

Sigurd (dæmpet).

Den Kvæld, da Kvinderanet gik for sig hos din Fader, — du mindes vel —

Dagny.

Om jeg mindes!

Sigurd.

Det er om det jeg vil tale.

Dagny (spændt).

Hvad er det; sig frem!

Sigurd.

Du veed der havde været Gilde; tidligt gik du til Sovestuen, men Hjørdis blev siddende ved Drikkebordet mellem Mændene. Flittigt gik Hornet rundt og allehaande stærke Løfter bleve svorne. Jeg svor at føre en fager Mø fra Island naar jeg reiste; Gunnar svor det samme som jeg og gav Drikken til Hjørdis. Da tog hun ved Hornet, stod op og gjorde det Løfte, at ingen Kjæmpe skulde eie hende til Viv, undtagen den, som gik til hendes Bur, dræbte Hvidbjørnen, som der stod bunden ved Døren, og bar hende bort paa sine Arme.

Dagny.

Ja ja, det veed jeg!

Sigurd.

Men Alle mente de, at det var ugjørligt; thi Bjørnen var det vildeste Udyr, Ingen uden Hjørdis kunde komme den nær, og den havde tyve Mænds Styrke.

Dagny.

Men Gunnar fældte den dog, og blev navnkundig over alle Lande for den Daad.

Sigurd (dæmpet).

Det blev han, — men — jeg øvede Daaden!

Dagny (med et Udraab).

Du!

Sigurd.

Da Mændene gik fra Gildestuen, bad Gunnar mig følge

med til Enetale i Soverummet. Da sagde han: „Hjørdis er mig kjærere, end alle Kvinder; jeg kan ikke leve uden hende.“ Jeg svarede ham: „Saa gaa til hendes Bur; du veed de Vilkaar hun har sat.“ Men han sagde: „Kvindekjær Mand skatter Livet høit; uvist blev Udfaldet, om jeg gik mod Bjørnen, og jeg rœddes for at lade Livet nu; thi saa mistede jeg Hjørdis med.“ Længe talte vi sammen, og Enden blev, at Gunnar gjorde sit Skib rede, men jeg drog mit Sværd, tog Gunnars Hærklæder paa og gik til Buret.

Dagny (med stolt Glæde).

Og du — du blev Bjørnens Bane!

Sigurd.

Det blev jeg. I Buret var mørkt, som under Ravnens Vinger; Hjørdis mente det var Gunnar, som sad hos hende, — heed var hun af Mjøden, — hun drog en Ring af sin Arm og gav mig, — det er den, du nu bærer.

Dagny (nølende).

Og du blev Natten over i Buret hos Hjørdis?

Sigurd.

Mit Sværd laa draget mellem os (kort Ophold). Før Dagen grydede, bar jeg Hjørdis til Gunnars Skib; vor List mærkede hun ikke, og han seilede bort med hende. Dervaa gik jeg til din Sovestue og fandt dig der blandt dine Kvinder, — nu, hvad siden fulgte, det veed du; jeg foer fra Island med en fager Mø, som jeg havde svoret, og du har siden trofast fulgt mig hvor jeg stævnede hen.

Dagny (i Bevægelse).

Bolde Husbond! Du øvede hin Stordaad; - o, det

burde jeg tænkt; Ingen, uden du, var dertil istand! Hjørdis, denne stolte og ypperlige Kvinde, kunde du vundet, og kaarede dog mig! Tifold kjærere maatte du være mig nu, ifald du ikke alt var mig det kjæreste i Verden!

Sigurd.

Dagny, min gode Hustru, nu veed du Alt - hvad som trænges. Jeg maatte vare dig; thi Ringen, - lad den aldrig komme Hjørdis for Øie! Vil du gjøre mig til Villie, saa kast den ud — dybt paa Havbunden!

Dagny.

Nei, Sigurd, dertil er den mig for kjær; den er jo en Skjænk fra dig! Men vær du tryg, jeg skal dølge den for Alles Øine, og aldrig skal jeg røbe hvad du her har sagt mig.

(Thorolf kommer fra Skibene med Sigurds Mænd).

Thorolf.

Alt er rede til Gildefærden!

Dagny.

Kom da, Sigurd, - du ædle, djærve Kjæmpe!

Sigurd.

Rolig, Dagny, - rolig! I din Magt staar det nu, om Færden skal endes med Fred eller Mandefald! (raskt til de Øvrige.) Afsted Alle til Gildet i Gunnars Gaard!

(gaar med Dagny tilhøire; de Andre følge efter).

Anden Akt.

Gildestuen hos Gunnar Herse. Udgangsdøren er i Baggrunden; mindre Døre paa Sidevæggene. I Forgrunden tilvenstre det store Høisæde, ligeover for dette, tilhøire, det Mindre. Midt paa Gulvet brænder en Stokild paa en muret Grue. I Baggrunden paa begge Sider af Døren ere Forhøininger for Husets Kvinder. Fra begge Høisæder langs Stuevæggene op mod Baggrnnden strække sig to lange Borde med Bænke om. Det er mørkt udenfor, Stokilden oplyser Stuen.

Første Scene.

Hjørdis og Dagny komme ind fra Høire.

Dagny.

Nei, Hjordis, jeg skjønner mig ikke paa dig; nu har du vist mig om i Gaarden; jeg veed ikke den Ting det skorter dig paa og Alt det du eier er skjønt og ypperligt, - hvor kan du saa klage?

Hjørdis.

Hm, sæt en Ørn i Bur og den vil bide i Stængerne enten de saa ere af Jern eller Guld.

Dagny.

I en Ting er du dog rigere end jeg; du har Egil, din lille Gut.

Hjørdis.

Bedre ingen Afkom, end en, der er uhæderlig født.

Dagny.

Uhæderlig?

Hjørdis.

Mindes du ikke hvad din Fader sagde? Egil er en Frillesøn; saa var hans Ord.

Dagny.

Et Ord i Vrede, — hvor vil du agte paa det!

Hjørdis.

Jo, jo, Ørnulf havde Ret, Egil er veeg, det kjendes paa ham, at han er ufrels født.

Dagny.

Hjørdis, hvor kan du —!

Hjørdis
(uden at agte paa hende).

Saaledes mægter da Skjændselen at suge sig ind i Blodet, ligesom Edderen efter et Ormebid. Der er andet Malm i fribaarne Heltesønner; jeg har hørt om en Dronning, som tog sin Søn og syede ham Kjortelen fast i Kjødet, uden at han blinkede med Øinene derved. (med et ondskabsfuldt Udtryk.) Dagny, det vil jeg prøve med Egil!

Dagny (oprørt).

Hjørdis, Hjørdis!

Hjørdis (leende).

Ha, ha, ha! Tænker du det var mit Alvor? (forandrer Tonen.) Men du maa nu tro mig eller ikke, saa kommer der stundom over mig en - en fristende Lyst til slige Gjerninger; det maa vel ligge i Ætten, - thi jeg er jo af Jotunslægt,

figes der. — Naa, sæt dig, Dagny; vidt har du faret om i de fem lange Aar, - sig mig, - i Kongsgaardene var du vel mangengang til Gjæst?

Dagny.

Det var jeg, - fornemmelig hos Ædhelstan i England.

Hjørdis.

Og var høit hædret overalt, sad paa de ypperste Sæder ved Bordet?

Dagny.

Det kan du vide. Som Sigurds Hustru —

Hjørdis.

Ja, javist, - en berømmelig Mand er Sigurd, - skjønt Gunnar staar over ham.

Dagny.

Gunnar?

Hjørdis.

Een Daad øvede Gunnar, medens Sigurd ikke turde prøve derpaa; - naa, lad det være; - men sig mig, naar Sigurd foer i Viking og du var med, naar du hørte Sværdene suse i den hvasse Leg, naar Blodet dampede rødt paa Skibsdækket, - kom der saa ikke over dig en utæmmelig Lyst efter at strides blandt Mændene, klædte du dig saa ikke i Hærklæder og tog Vaaben i Haand?

Dagny.

Aldrig! Hvad tænker du paa? Jeg, en Kvinde?

Hjørdis.

En Kvinde, en Kvinde, - hm, der er Ingen, som veed

hvad en Kvinde er istand til! — Nu, een Ting kan du dog sige mig, Dagny; thi det maa du sikkert vide: Naar en Mand favner den Kvinde, han har kjær, - er det sandt, at da brænder hendes Blod, hendes Bryst banker, - svimler hun i sælsom Fryd derved?

Dagny (rødmende).

Hjørdis, hvor kan du —!

Hjørdis.

Nu da, sig mig —!

Dagny.

Det tænker jeg forvist du har fornummet.

Hjørdis.

Ja, een Gang, kun een eneste; det var hiin Nat, da Gunnar sad hos mig i Buret, han krystede mig i Favn saa Brynjen brast, og da, da —!

Dagny (udbrydende).

Hvad! Sigurd —!

Hjørdis.

Sigurd? Hvo taler om Sigurd? Jeg nævnte Gunnar, - hin Nat, da Kvinderanet —

Dagny (fatter sig).

Ja ja, jeg mindes, - jeg veed vel —

Hjørdis.

Det var den eneste Gang, aldrig, aldrig siden! Jeg tænkte, at jeg var slagen med Troldbom; thi at Gunnar saa kunde favne en Kvinde, det — (standser og seer paa Dagny). Er du syg? Mig tykkes du bliver bleg og rød!

Dagny.

Vist ikke, vist ikke!

Hjørdis
(uden at agte paa hende).

Nei, i lystig Ledingsfærd skulde jeg gaaet; det havde været bedre for mig, og — kanhænde for os Alle. Det havde været et Liv, fuldt og rigt! Undres du ikke, Dagny, ved at finde mig levende her? Ræddes du ikke ved at være i Enrum med mig i Stuen, nu da det er mørkt? Faar du ikke de Tanker, at jeg maa være død i den lange Tid og at det er en Gjenganger, som her staar hos dig?

Dagny (uhyggeligt tilmode).

Kom - lad os gaa - til de Andre!

Hjørdis
(tager hende i Armen).

Nei bliv! Skjønner du det, Dagny, at et Menneske kan leve efter at have siddet her i fem Nætter?

Dagny.

Fem Nætter?

Hjørdis.

Her nordpaa er hver Nat en Vinter lang. (raskt med forandret udtryk.) Tro ellers ikke Andet, end at her er vakkert nok! Du skal see Syner her, som du aldrig har seet i Englands Kongsgaarde; vi vil være sammen som Søstre den Tid du gjæster mig; ned til Havet skal vi gaa, naar Uveiret ret begynder igjen; du skal see Bølgerne flyve mod Land som vilde, hvidmankede Heste, - og saa Hvalerne langt derude! De gaa mod hinanden, som Kjæmper i Staal og Plade! Ha, hvilken Lyst at sidde som Heksekvinde paa Hvalens Ryg, at ride foran

Snekken, vække Uveir og lokke Mændene i Dybet ved fagre Galdrekvad!

Dagny.

O fy, Hjørdis, hvor kan du tale saa!

Hjørdis.

Kan du kvæde Galder, Dagny?

Dagny (med Afsky).

Jeg!

Hjørdis.

Ja, jeg tænkte det; hvormed lokkede du da Sigurd?

Dagny.

Skjændigt taler du mig til; jeg vil gaa!

Hjørdis
(holder hende tilbage).

Fordi jeg skjæmter! Nei, hør kun videre! Tænk dig, Dagny, at sidde om Kvælden her ved Lugen og høre paa Draugen, der græder i Baadhuset; at sidde og vente og lytte paa de døde Mænds Hjemfærd, thi her nordpaa, her maa de forbi. Det er de djærve Mænd, der faldt i Strid, de stærke Kvinder, der ikke fristede Livet tamt som du og jeg; i Storm og Uveir suse de gjennem Luften paa sorte Heste, med ringlende Bjælder! (slaar Armene om hende og trykker hende vildt op til sig.) Ha, tænk dig, Dagny, at fare den sidste Færd paa saa god en Ganger!

Dagny
(idet hun river sig løs).

Hjørdis, Hjørdis! Slip! Jeg vil ikke høre paa dig!

Hjørdis (leende).

Veeg er du af Sind og let at skræmme!

Anden Scene.

De Forrige. Gunnar kommer fra Baggrunden med Sigurd og Thorolf.

Gunnar.

Ja forsandt, nu ere mine Kaar de bedste jeg veed; dig, Sigurd, min ærlige bolde Broder har jeg fundet igjen, fuldt saa trofast som før; jeg har Ørnulfs Ætling under mit Tag, og Gubben selv følger snart efter, ei saa?

Thorolf.

Det lovede han.

Gunnar.

Saa fattes mig kun, at liden Egil sad hjemme.

Thorolf.

Du har nok Gutten kjær; thi du nævner ham saa tidt.

Gunnar.

Det har jeg; han er jo den Eneste, og fager og vennesæl vil han blive.

Hjørdis.

Men ingen Kjæmpe.

Gunnar.

Nu, nu, - det skal du ikke sige.

Sigurd.

Men at du skikkede ham fra dig —

Gunnar.

Gid jeg ikke havde gjort det! (halv sagte) men, Sigurd, det veed du nok: umandigt handler stundom den, der har En kjær over alle Ting (høit). Faa Mænd havde jeg paa Gaarden,

og Ingen af os kunde være tryg paa Livet, da det rygtedes, at Ørnulf lagde til Landet med Hærskib.

Hjørdis.

En Ting veed jeg, som bør frelses først, Livet siden.

Thorolf.

Og det er?

Hjørdis.

Hæder og Rygte blandt Mænd.

Gunnar.

Hjørdis!

Sigurd.

Ei skal det siges Gunnar paa, at han har forspildt sin Hæder ved denne Gjærning.

Gunnar (strængt).

Det lykkes Ingen at ægge mig mod Ørnulfs Frænder!

Hjørdis (smilende).

Hm, sig mig, Sigurd, - kan dit Skib seile med al Slags Vind?

Sigurd.

Ja, naar det styres med Kløgt.

Hjørdis.

Godt, jeg vil ogsaa styre mit Skib med Kløgt, og skal vel komme did, jeg ønsker (gaar op i Stuen).

Dagny (sagte og urolig).

Sigurd, lad os fare herfra - endnu ikveld!

Sigurd.

Nu er det for seent; det var dig selv, som —

Dagny.

Dengang havde jeg Hjørdis kjær, men nu; — jeg har hørt Ord af hende, som jeg ræddes ved at tænke paa.

Tredie Scene.

De Forrige. Sigurds Mænd samt andre Gjæster. Mænd og Kvinder, Huskarle og Terner fra Baggrunden.

Gunnar
(efter en kort Pause der udfyldes med gjensidige Hilsninger o. s. v.)

Nu til Drikkebordet! Min fornemste Gjæst, Ørnulf fra Fjordene, kommer siden; det har Thorolf tilsagt mig.

Hjørdis (til Husfolkene).

Lad Øl og Mjød bæres om, saa løses Tungen og Sindet gjøres lystigt.

(Gunnar fører Sigurd til Høisædet tilhøire. Dagny sætter sig ved Sigurds høire Side, Hjørdis ligeover for ham paa den anden Side af samme Bord. Thorolf anviises Plads paa samme Maade ved det andet Bord og sidder altsaa lige for Gunnar, der sætter sig i det store Høisæde. De Øvrige tage Plads opad mod Baggrunden. Det bemærkes, at da Hjørdis og Thorolf sidde foran paa hver sin Bænk, saa kunne de med Lethed vende sig om mod hinanden, naar Saadant under det Følgende behøves).

Hjørdis
(efter et Ophold, hvori man drikker sammen og tales sagte ved over Bordet).

Sjelden hændes, at saa mange djærve Mænd sidde sammen, som nu ikvæld i Stuen her. Godt vilde det derfor sømme sig at øve den gamle Morskab: Lad hver Mand nævne sine Bedrifter, saa maa Alle dømme sig imellem hvo der er den Ypperste.

Gunnar.

Den Skik er ei god i Drikkelag; tidt voldes Ufred derved.

Hjørdis.

Ikke tænkte jeg, at Gunnar Herse var ræd.

Sigurd.

Det tænker forvist Ingen; men seent bleve vi færdige, skulde vi nævne vore Bedrifter saa mange vi her ere. Fortæl os heller, Gunnar, om din Bjarmelandsreise; det er fuldgod Bedrift at fare saa langt nord, og gjerne høre vi paa dig.

Hjørdis.

Bjarmelandsreisen er Farmands Værk og lidet sømmelig at nævne mellem Kjæmper. Nei, begynd du, Sigurd! Hvis jeg ikke skal tænke at du nødig hører min Husbond prises, saa begynd! Sig frem, nævn den Daad du har øvet, og som du høiest skatter.

Sigurd.

Nu, siden du tvinger mig, faar det vel saa være. Det er da at nævne, at jeg laa i Viking under Orknø, der kom Fiender imod os, men vi ryddede Skibene, og jeg stred alene mod otte Mænd.

Hjørdis.

God var den Daad; men var du fuldt rustet?

Sigurd.

Fuldt rustet, med Øxe, Spyd og Skjold.

Hjørdis.

God var Daaden endda. Nu maa du, min Husbond, nævne hvad der tykkes dig hæderligst af dine Bedrifter.

Gunnar (uvillig).

Jeg vog to Berserker, som havde røvet et Handelsskib,

derpaa sendte jeg de fangne Farmænd hjem og gav dem Skibet frit uden Løsepenge. Kongen i England tyktes godt om den Bedrift, sagde jeg havde handlet hæderligt, og gav mig Tak og gode Gaver derfor.

Hjørdis.

Forsandt, Gunnar, bedre Bedrift kunde du dog nævne!

Gunnar (hæftigt).

Jeg roser mig ikke af anden Bedrift! Siden jeg sidst foer fra Island, har jeg levet i Fred og drevet Farmandsfærd. Der skal ikke nævnes mere herom!

Hjørdis.

Ifald du selv dølger din Hæder, saa skal din Hustru tale.

Gunnar.

Hjørdis, ti — jeg byder dig!

Hjørdis.

Sigurd stred mod otte Mænd og var fuldt rustet; Gunnar gik til mit Bur ved mørk Nat, fældte Bjørnen, som havde tyve Mænds Styrke, og bar dog kun et kort Saxsværd i Haanden.

Gunnar (i stærkt Oprør).

Kvinde, ikke et Ord mere!

Dagny (sagte).

Sigurd, vil du taale —!

Sigurd (ligesaa).

Vær rolig!

Hjørdis (til de Øvrige).

Og nu, I gjæve Mænd, - hvo er djærvest, Sigurd eller Gunnar?

Gunnar.

Stille!

Hjørdis

(med hævet Stemme).

Sig frem, det kræves medrette!

En gammel Mand

(blandt Gjæsterne).

Skal Sandhed siges, saa er Gunnars Daad ypperligere end Alt, hvad Mænd har øvet; Gunnar er den djærveste Helt, og dernæst Sigurd.

Gunnar

(med et Blik over Bordet).

Ha, Sigurd, Sigurd, ifald du vidste —!

Dagny (sagte).

Det er formeget - selv for en Ven!

Sigurd.

Ti min Hustru! (høit til de Øvrige.) Ja visselig er Gunnar den hæderligste af alle Mænd, og det vilde jeg holde ham for til min sidste Dag, om han saa aldrig havde øvet hin Daad; thi den agter jeg mindre høit end I.

Hjørdis.

Der taler Misundelsen af dig, Sigurd Viking!

Sigurd (smilende).

Storlig feiler du nu! (venligt til Gunnar, idet han drikker ham til over Bordet). Hil dig, ædle Gunnar; fast skal vort Venskab staa, hvo der end prøver paa at bryde det.

Hjørdis.

Det prøver Ingen, saavidt jeg veed.

Sigurd.

Sig ikke det; næsten kunde jeg fristes til at tro, du bød os hid til Drikkegildet for at vække Ufred.

Hjørdis.

Det ligner dig, Sigurd; nu er du vred fordi du ikke maa gjælde for den ypperste Mand i Laget!

Sigurd.

Altid har jeg agtet Gunnar høiere end mig selv.

Hjørdis.

Nu ja, - bagefter Gunnar er jo ogsaa en god Plads, og - (med et Sideblik til Thorolf) havde Ørnulf været her, saa kunde han faaet det tredie Sæde.

Thorolf.

Da kom Jøkul, din Fader, til at bænkes langt nede; thi han maatte nog bukke under for Ørnulf.

(Det følgende Ordskifte føres fra begge Sider under stigende men dog undertrykt Ophidselse).

Hjørdis.

Det skal du dog ikke sige! Ørnulf er jo Skald, og der mumles om at han har prist sig selv for større Bedrifter, end han har øvet.

Thorolf.

Da vee den, der mumler om Sligt, saa høit at det kommer for mine Øren!

Hjørdis
(med et tirrende Smil).

Vilde du hævne det?

Thorolf.

Ja, saa det langveis skulde spørges!

Hjørdis.

Saa vil jeg tømme et Horn paa at du først maa faa Skjæg paa Hagen.

Thorolf.

Selv skjægløs Karl er for god til at mundhugges med Kvinder.

Hjørdis.

Men for veeg til at slaaes med Mænd; det var derfor din Fader lod dig ligge i Gruen hjemme paa Island, medens dine Brødre fore i Hærfærd.

Thorolf.

Ilde var det, at han ikke holdt ligesaa godt Øie med dig, thi saa havde du ikke faret som hærtagen Kvinde fra Landet!

Gunnar og Sigurd.

Thorolf!

Dagny (paa samme Tid).

Min Broder!

Hjørdis

(sagte og bævende af Forbittrelse).

Ha, bi — bi kun!

Thorolf

(rækker Gunnar Haanden).

Vær ikke vred, Gunnar; onde Ord faldt mig paa Tungen, men din Hustru æggede mig!

Dagny (sagte og bedende).

Fostersøster, saasandt du nogentid har havt mig kjær, saa væk ingen Strid!

Hjørdis (leende).

Ved Drikkebordet maa der Skjemt til, ifald Lystigheden skal trives.

Gunnar
(der har talt sagte med Thorolf).

Du er en brav Gut! (rækker ham et Sværd, som hænger ved Høisædet.) Der, Thorolf, der har du en god Gave. Brug den vel, og lad os være Venner.

Hjørdis.

Ikke skulde du give dine Vaaben bort, Gunnar; thi saa vil Folk sige, at du kun skiller dig ved de Ting, du ikke selv har Brug for!

Thorolf
(som imidlertid har undersøgt Sværdet).

Tak for Gaven, Gunnar; i uhæderlig Færd skal den aldrig svinges.

Hjørdis.

Skal du holde det Løfte, saa laan aldrig Sværdet til dine Brødre.

Gunnar.

Hjørdis!

Hjørdis (vedblivende).

Men hæng det heller ikke paa din Faders Stuevæg; thi der hænger det hos uhæderlige Mænds Vaaben.

Thorolf.

Sandt nok, Hjordis, - din Faders Øxe og Skjold har hængt der i mange Aar.

Hjørdis (twinger sig).

At Ørnulf vog min Fader, - den Bedrift fører du altid

i Munden; men mæler Rygtet sandt, saa er Gjerningen ikke saa hæderlig, som du tænker.

Thorolf.

Hvad Rygte taler du om?

Hjørdis (smilende).

Jeg tør ikke nævne det; thi du vilde blive vred derover.

Thorolf.

Saa ti, — det seer jeg helst (vender sig fra hende).

Hjørdis.

Nu, det kan jo ogsaa gjerne siges. Er det sandt, Thorolf, at din Fader sad tre Nætter i Kvindeskak hos Gyvren i Smalserhorn og kogte Sejd, før han turde gaa til Holmgaug med Jøkul? (Alle reise sig; stærk Bevægelse blandt Gjæsterne).

Gunnar, Sigurd og Dagny.

Hjørdis!

Thorolf (i høieste Forbitrelse).

Saa arg en Løgn har du aldrig spurgt om Ørnulf fra Fjordene! Det har du selv digtet; thi giftig, som du, maa den være, der kan finde paa Sligt! Den værste Udaad nogen Mand kan øve, har du her paasagt min Fader! (kaster Sværdet fra sig). Der, Gunnar, der har du Gaven igjen; ingen Skjænk tager jeg med fra det Hus, hvor min Fader er forhaanet!

Gunnar.

Thorolf, saa hør dog!

Thorolf.

Lad mig gaa! Men see dig for skulde baade du og

Hjørdis; thi min Fader har i denne Stund den i sin Vold, som er eder dyrest af Alle!

Hjørdis (studsende).

Din Fader har —!

Gunnar (med et Udraab).

Hvad siger du!

Sigurd (heftigt).

Hvor er Ørnulf?

Thorolf (med Haanlatter).

Sørpaa, - med mine Brødre!

Gunnar.

Sørpaa!

Hjørdis (udbrydende).

Gunnar! Ørnulf har dræbt Egil, vor Søn!

Gunnar.

Dræbt! — Egil dræbt! Da vee Ørnulf og al hans Æt! Thorolf, sig frem - er det sandt!

Sigurd.

Gunnar, Gunnar, - hør mig!

Gunnar.

Sig frem, ifald du agter dit Liv!

Thorolf.

Du skræmmer mig ikke! Vent til min Fader kommer; Nidstang skal han reise mod Gunnars Gaard! Men du, Hjørdis, — glæd dig imens ved de Ord jeg hørte idag:

„Før det kvældes skal Gunnar Herse og hans Hustru ikke have nogen Afkom at rose sig af!“ (gaar ud i Baggrunden).

Gunnar (i dybeste Smærte).

Dræbt, - dræbt! Min liden Egil dræbt!

Hjørdis (vildt).

Og du - du lader ham gaa! Lader Egil din Ætling, ligge uhævnet! Hvermands Niding skal du være ifald —!

Gunnar (som ude af sig selv).

Et Sværd, -. en Øxe! Det er det sidste Bud han bringer!

(griber en Øxe fra en af de Omstaaende og iler ud).

Sigurd (vil følge efter).

Gunnar, styr dig!

Hjørdis (holder ham tilbage).

Bliv, bliv! Mændene vil skille dem; jeg kjender Gunnar!
(Et Udraab høres fra Mængden, der er stimlet sammen ved Udgangen).

Sigurd og Dagny.

Hvad er det?

En Stemme blandt Mængden.

Thorolf faldt!

Sigurd.

Thorolf! Ha, slip!

Dagny.

Min Broder! O, min Broder!

(Sigurd vil ile ud; idetsamme skilles Mængden ad, Gunnar træder ind, og kaster Øxen fra sig ved Døren).

Fjerde Scene.

De Forrige undtagen Thorolf.

Gunnar.

Nu er det gjort. Egil er hævnet!

Sigurd.

Vel dig, ifald du ikke har været for rap paa Haanden.

Gunnar.

Kanhænde, kanhænde; men Egil, Egil, min fagre Gut!

Hjørdis.

Væbne os maa vi nu og søge Hjælp hos vore Venner; thi Thorolf har mange Eftermaalsmænd.

Gunnar (mørk).

Selv vil han blive sin værste Hævner; han vil staa mig for Sindet Nat og Dag.

Hjørdis.

Thorolf fik sin Løn. For Frænders Færd maa Frænder lide.

Gunnar.

Vel sandt; men det veed jeg, at jeg var gladere i Hu før Drabet.

Hjørdis.

Blodnatten er altid den værste, - naar den er over, saa gaar det nok. Ved skjændig List har Ørnulf fremmet sin Hævn; i aaben Strid vilde han ikke gaa mod os, lod som han var forligeligt sindet, og falder saa over vort værgeløse Barn! Ha, jeg saa mere grant end I, jeg tænkte nok at

Ørnulf var ond og underfundig; vel havde jeg Aarsag til at ægge dig mod ham og al hans falske Æt!

Gunnar (oprbidset).

Det havde du! Ringe er min Hævn at regne mod Ørnulfs Udaad. Han mistede Thorolf, men har dog sex Sønner igjen, og jeg ingen — ingen!

En Huskarl
(ilsomt fra Baggrunden).

Ørnulf fra Fjordene kommer!

Gunnar.

Ørnulf!

Hjørdis og flere Mænd.

Til Vaaben! Til Vaaben!

Dagny (paa samme Tid).

Min Fader!

Sigurd
(som greben af en Anelse).

Ørnulf —! Ha, Gunnar, Gunnar!

Gunnar (drager Sværdet).

Op alle Mænd! Hævn over Egils Bane!

Femte Scene.

De Forrige. Ørnulf kommer ind med Egil paa Armen.

Gunnar (med et Skrig).

Egil!

Ørnulf.

Her har I liden Egil igjen!

Alle (mellem hverandre).

Egil! Egil lever!

Gunnar (lader Sværdet falde).

Vee mig; hvad har jeg gjort!

Dagny.

O, Thorolf, min Broder!

Sigurd.

Jeg tænkte det nok!

Ørnulf (sætter Egil ned).

Der, Gunnar, har du din vakkre Gut!

Egil.

Fader! Gamle Ørnulf vilde ikke gjøre mig Ondt, som du sagde da jeg reiste!

Ørnulf (til Hjørdis).

Nu har jeg givet Bod for din Fader; nu tænker jeg nok vi kan forliges.

Hjørdis
(med undertrykt Bevægelse).

Kanhænde!

Gunnar (ligesom opvaagnende).

Er det en hæslig Drøm der forvilder mig! Du — du bringer Egil hjem!

Ørnulf.

Som du seer; men det maa du vide, at han har været Døden nær.

Gunnar.

Det ved jeg.

Ørnulf.

Og glædes ikke mere over at han kommer?

Gunnar.

Var han kommen tidligere, saa skulde jeg glædet mig mere derover. Men siig mig Alt, — hvad der er hændt!

Ørnulf.

Det er snart sagt. Kaare Bonde lagde onde Raad op mod eder; med andre Ugjerningsmænd foer han sørpaa efter Egil.

Gunnar.

Kaare! (sagte.) Ha, nu skjønner jeg Thorolfs Ord!

Ørnulf.

Hans Færd kom mig for Øre; slig Udaad maatte aldrig øves. Bod for Jøkul vilde jeg ikke give, og gjerne, Gunnar, havde jeg fældet dig i Holmgang, ifald saa skulde være, men din Æt maatte jeg dog frede om; med mine Sønner foer jeg da efter Kaare.

Sigurd (sagte).

En usalig Daad er her øvet!

Ørnulf.

Da jeg kom til, laa Egils Følgesvende bundne, din Søn var alt i dine Uvenners Magt, og længe skulde de ikke have sparet ham. Heed blev Kampen da! Hvassere Sværdhug har

jeg skjeldent skiftet; Kaare og to Mænd flygtede op paa Landet, de Andre sove trygt og vil være tunge at vække.

Gunnar (i stærk Spænding).

Men du — du Ørnulf —?

Ørnulf (mørk).

Sex Sønner fulgte mig i Striden.

Gunnar (aandeløs).

Men hjemad?

Ørnulf.

Ingen.

Gunnar (forfærdet).

Ingen! (sagte) Og Thorolf, Thorolf!

(Dyb Bevægelse blandt Mængden. Hjørdis synes at kjæmpe en stærk indre Kamp, Dagny græder stille ved Høisædet tilhøire. Sigurd staar smerteligt bevæget hos hende).

Ørnulf.
(efter et kort Ophold.)

Tungt er det at staa som en frodig Gran, og saa at kvistes af i et eneste Uveir. Dog, Mand skal leve efter Mand; - ræk mig et Horn, jeg vil drikke mine Sønners Minde. (En af Sigurds Mænd bringer et Horn.) Hil eder der I nu ride, mine djærve Sønner! Kobberportene skal ikke slaa i paa eders Hæle, thi I komme til Hallen med mange Mænds Følge! (drikker og giver Hornet fra sig.) Og nu hjem til Island; Ørnulfs Heltefærd er forbi; det gamle Træ har kun en grøn Gren igjen, og den maa fredes om. Hvor er Thorolf?

Egil (til sin Fader).

Ja viis mig Thorolf! Ørnulf har sagt, han skal skjære et Skib til mig med mange, mange Hærmænd i Stavnen.

Ørnulf.

Prise maa jeg alle gode Vætter at ikke Thorolf fulgte med; thi hvis ogsaa han, — — nei, saa stærk jeg end er, det havde faldet mig for tungt at bære. Men hvi kommer han ikke? Altid var han den Første til at møde sin Fader; thi det tyktes os Begge, som vi ikke kunde leve hinanden en Dag foruden.

Gunnar.

Ørnulf, Ørnulf!

Ørnulf (med stigende Uro).

Tause staa I Alle i Stuen, det seer jeg nu; - hvad fattes, - hvor er Thorolf?

Dagny.

Sigurd, Sigurd, - det bliver ham det Tungeste!

Gunnar
(kjæmpende med sig selv).

Gubbe! — Nei —— og dog, det kan jo ikke dølges —

Ørnulf (hæftigt).

Min Søn! Hvor er han!

Gunnar.

Thorolf er dræbt!

Ørnulf.

Dræbt! Thorolf? Thorolf? Ha, du lyver!

Gunnar.

Jeg gav mit varmeste Hjerteblod for at vide ham ilive!

Hjørdis (til Ørnulf).

Selv er Thorolf Skyld i det som hendte; med mørke Taler gav han tilkjende, at du var falden over Egil og havde dræbt ham, - halvt i Ufred skiltes vi sidst fra hverandre, du har før voldt Mandefald i min Æt, - og, foruden det, - som en kaadmundet Svend sad Thorolf ved Gildet, han æggedes ved Skjemt og gav mange onde Ord fra sig, først da var det at Gunnar harmedes, først da bar han Vaaben paa din Søn; vel skulde jeg mene, han havde skjellig Aarsag til den Gjerning.

Ørnulf (rolig).

Det kjendes paa dig at du er en Kvinde; thi du bruger mange Ord. Hvortil det? Er Thorolf dræbt, saa er hans Saga ude.

Egil.

Naar Thorolf er dræbt, saa faar jeg ingen Hærmænd.

Ørnulf.

Nei, Egil, - nu har vi mistet vore Hærmænd, baade du og jeg. (til Hjørdis) Din Fader kvad:

„Jøkuls Æt skal Jøkuls Bane
Volde Vee paa alle Veie“.

Godt har du nu sørget for at hans Ord kan sandes. (tier lidt og vender sig til en af Mændene) Hvor fik han Banehugget?

Manden.

Tvers over Panden.

Ørnulf (tilfreds).

Hm, det er hæderligt Sted; saa har han ikke vendt

Ryggen til: Men faldt han mod Siden, eller ind mod Gunnars Fødder?

Manden.

Halvveis mod Siden og halvveis mod Gunnar.

Ørnulf.

Det spaar kun halv Hævn; ja, ja, - vi skal see!

Gunnar (nærmer sig).

Ørnulf, vel veed jeg, at ikke alt mit Gods kan veie Tabet op; men kræv af mig hvad du vil —

Ørnulf (strængt, afbrydende).

Giv mig Thorolfs Lig, og lad mig gaa! Hvor ligger han?

Gunnar

(peger taus mod Baggrunden).

Ørnulf

(gjør et Par Skridt, men vender sig og siger tordnende til Sigurd, Dagny og Flere, der deeltagende vil følge ham:)

Bliv! Tænker I at Ørnulf skal følges af Sørgehuset, som en klynkende Kvinde! Bliv, siger jeg! — Vel aarker jeg Thorolf alene. (med rolig Kraft). Sønneløs gaar jeg, men Ingen skal sige at han saa mig bøiet! (han gaar langsomt ud).

Sjette Scene.

De Forrige undtagen Ørnulf.

Hjørdis (med tvungen Latter).

Ja, lad ham gaa, som han vil; mandstærke trænge vi ikke til at være, om han kommer med Ufred igjen! Nu, Dagny, - nu tænker jeg det er sidste Gang din Fader stævner fra Island i sligt Ærinde!

Sigurd (opręnt).

O, skjændigt!

Dagny (ligesaa).

Forhaane ham kan du! Forhaane ham - efter det, som her er øvet!

Hjørdis.

Er Gjerningen gjort, saa skal den ogsaa prises! Had og Hævn svor jeg Ørnulf imorges; - Jokuls Drab kunde jeg glemme, alt Andet, - kun ikke at han skjændede mine Kaar. Frillevív kaldte han mig; er det saa, da har jeg ingen Skam deraf; thi Gunnar er nu mægtigere end din Fader, han er ypperligere og mere navnkundig end Sigurd, din egen Husbond!

Dagny (i stærk Oprør).

Der feiler du, Hjørdis, - og ret nu skal Alle vide, at du lever under ræd Mands Tag!

Sigurd (hæftigt).

Dagny, hvad vil du!

Gunnar.

Ræd!

Hjørdis (med Haanlatter).

Vidløst taler du der!

Dagny.

Fordølges skal det ikke mere; jeg taug indtil du haanede min Fader og mine faldne Brødre, jeg taug mens Ørnulf var inde; thi han skulde ikke høre at Thorolf faldt for en Nidings Haand; men nu, - pris aldrig Gunnar for hin Daad paa Island, thi Gunnar er ræd! Sværdet, som laa draget

mellem dig og Ransmanden, det hænger ved min Husbonds Side, - og Ringen, som du drog af din Arm, den gav du til Sigurd, (drager den af og holder den høit iveiret). her er den!

Hjørdis (vildt).

Sigurd!

Mængden.

Sigurd! Sigurd øvede Daaden!

Hjørdis

(skjælvende af Sindsbevægelse).

Han, han! — Gunnar, er det sandt!

Gunnar (med ædel Ro).

Sandt er Alt; kun ikke at jeg er ræd; — jeg er hverken ræd eller Niding?

Sigurd (bevæget).

Det er du ikke, Gunnar! Det har du aldrig været! (til de Øvrige) Afsted, mine Mænd! Afsted, herfra!

Dagny

(ved Udgangen, til Hjørdis).

Hvem er nu den ypperste Mand i Laget, min Husbond eller din! (hun gaar ud med Sigurd og hans Følge.)

Hjørdis (for sig selv).

Nu har jeg kun een Gjerning igjen; - kun een Daad at pønse paa: Sigurd eller jeg maa dø!

Tredie Akt.

Stuen hos Gunnar Herse. Det er Dag.

Første Scene.

Hjørdis sidder paa Bænken lige for det mindre Høisæde beskjæftiget med at flætte en Buesnor; paa Bordet ligger en Bue og nogle Pile; kort efter kommer Gunnar fra Baggrunden.

Hjørdis
(idet hun strækker Snoren).

Den er seig og stærk; (med et Blik paa Pilene) Kolven baade skarp og tung — (lader Hænderne synke ned i Skjødet) men hvor findes den Haand som —! (hæftigt) Forhaanet, forhaanet af ham, - af Sigurd! Jeg maa hade ham mere end Andre, det mærker jeg godt; men mange Dage skal ikke gaa med, før jeg har — (grublende.) Ja, men Armen, Armen, som skal øve den Daad —?

(Gunnar kommer taus og tankefuld).

Hjørdis
(efter et kort Ophold).

Hvor gaar det dig, min Husbond?

Gunnar.

Ilde, Hjørdis; dette her fra igaar, det vil ikke ret glide ned; det ligger og tynger mig for Hjertekulen.

Hjørdis.

Gjør som jeg; tag dig til at virke Noget.

Gunnar.

Det maa jeg vel.

(Pause; Gunnar gaar frem og tilbage, bliver opmærksom og nærmer sig hende).

Gunnar.

Hvad gjør du der?

Hjørdis (uden at see op).

Binder en Buesnor; det ser du nok.

Gunnar.

En Buesnor - af dit eget Haar!

Hjørdis (smilende).

Der avles Stordaad med hver Time nuomstunder; du vog min Fosterbroder, og jeg har bundet denne her siden Daggry.

Gunnar.

Hjørdis, Hjørdis!

Hjørdis (seer op).

Hvad er det?

Gunnar.

Hvor var du inat?

Hjørdis.

Inat?

Gunnar.

Du var ikke i Sovestuen.

Hjørdis.

Det veed du?

Gunnar.

Jeg kunde ikke sove; det voldte mig urolige Drømme dette - dette, som hændte med Thorolf; det bares mig for, som han kom — naa ja, jeg vaagnede; da hørtes det som en fager, forunderlig Sang over Huset; jeg stod op, glyttede paa Døren, — herinde, her sad du ved Stokilden, - den brændte blaa og rød, - du skjæftede Pile og kvad Galder over dem.

Hjørdis.

Den Gjerning var nyttig; thi haardt er Brystet, som skal rammes idag.

Gunnar.

Jeg skjønner dig nok; du vil have Sigurd fældet.

Hjørdis.

Hm, kan hænde.

Gunnar

Det skeer dig aldrig til Villie. Med Sigurd holder jeg Fred, saa stærkt du end ægger mig.

Hjørdis (smilende).

Mener du det?

Gunnar

Det veed jeg!

Hjørdis
(rækker ham Snoren).

Sig mig, Gunnar, - kan du løse den Knude der?

Gunnar (forsøger det).

Nei, den er flættet for fast og kunstigt.

Hjørdis (reiser sig).

Nornens Spind er kunstigere flættet, det kan du end mindre løse!

Gunnar.

Krumme ere de Mægtiges Veie, - dem kjender hverken du eller jeg.

Hjørdis.

Et veed jeg dog vist: at Sigurd vil volde usalige Kaar for os Begge.

(Pause; Gunnar staar fordybet i sig selv.)

Hjørdis
(der i Stilhed har holdt Øie med ham).

Hvad tænker du paa?

Gunnar.

Paa en Drøm, jeg nylig havde. Det kom mig for, at jeg havde øvet det Værk, du nu kræver; Sigurd laa slagen paa Marken, du stod hos og var saare bleg. Da sagde jeg: „Er du nu glad, da det er gjort, som du vilde?" Men du lo og svarede: „Gladere skulde jeg være, ifald du, Gunnar, laa der i Sigurds Sted."

Hjørdis
(med tvungen Latter).

Ilde maa du kjende mig, naar slig uvittig Drøm kan være dig hinderlig!

Gunnar.

Hm! - Sig mig, Hjørdis, hvad tykkes dig om Stuen her?

Hjørdis.

Skal jeg sige sandt, Gunnar, - saa tykkes det mig stundom for trangt herinde.

Gunnar.

Ja ja, det har jeg tænkt; vi ere Een formange.

Hjørdis.

Kanhænde To.

Gunnar
(der ikke hørte hendes Ytring).

Men det skal bødes paa.

Hjørdis
(seer spørgende paa ham).

Bødes paa? Du er da tilsinds at —?

Gunnar.

At ruste mine Hærskibe og fare fra Landet; jeg vil vinde den Hæder igjen, som jeg nu har mistet, fordi du var mig kjærere end alle Ting.

Hjørdis (tankefuld).

Du farer fra Landet? Ja, ja, det tor vel være bedst for os Begge.

Gunnar.

Alt fra den Dag vi stævnede fra Island, saa jeg nok at det ikke vilde gaa godt med os. Dit Sind er stolt og stærkt; der ere de Tider, da jeg fast ræddes for dig; men, sælsomt, - derved er det mest at jeg har dig saa kjær; der staar en koglende Skræk af dig, - det bæres mig for, at du

kunde lokke mig til Udaad, og at det vilde tykkes mig vel gjort, alt det du krævede. (med stille Hovedrysten). Ugrundeligt er Nornens Raad; Sigurd skulde blevet din Husbond.

Hjørdis (udbrydende).

Sigurd!

Gunnar.

Ja Sigurd. Det er Had og Hævn, som forblinder dig, ellers vilde du skatte ham bedre. Som Sigurd skulde jeg været, da kunde jeg gjort dig Livet lysteligt at bære.

Hjørdis
(i stærk men undertrykt Bevægelse).

Og det - det mener du Sigurd kunde gjort?

Gunnar.

Han er stærk af Sind, og derhos stolt som du.

Hjørdis (hæftigt).

Hvis saa er — (fatter sig) ligegodt, ligegodt! (vildt udbrydende.) Gunnar, tag Sigurds Liv!

Gunnar.

Aldrig!

Hjørdis.

Ved List og Svig blev jeg din Hustru, - det skal være glemt! Fem glædeløse Aar har jeg siddet her, - glemt skal Alt være fra den Dag, da Sigurd ikke lever mere!

Gunnar.

Af min Haand skal ingen Meen voldes ham (viger uvilkaarligt tilbage). Hjørdis, Hjørdis, du friste mig ikke!

Hjørdis.

Saa maa jeg finde mig en anden Hævner; længe skal ikke Sigurd tale Forhaanelsens Ord over mig og dig! (knytter Hænderne i krampagtig Forbittrelse.) Hos hende - den eenfoldige Kvinde - hos hende sidder han kanhænde nu i Enrum, leflende, og leer over os; mæler om al den Tort, som overgik mig, da han ranede mig i dit Sted, fortæller at han listeligt lo der han stod i det mørke Bur, og jeg ikke kjendte ham!

Gunnar.

Det gjør han ikke, det gjør han ikke!

Hjørdis (stærkt).

Sigurd og Dagny maa dø! Jeg kan ikke trække Veiret før de To ere borte! (træder tæt hen til ham med funklende Øine og siger vildt, men hviskende.) Kunde du hjælpe mig med det, Gunnar, — da skulde jeg leve med Elskov hos dig, da skulde jeg kryste dig i mine Arme saa varmt og saa vildt, som du aldrig har drømt det!

Gunnar (vaklende).

Hjørdis! Vilde du —!

Hjørdis.

Haand paa Værket, Gunnar, - saa skal de tunge Dage være forbi; ikke skal jeg da længere gaa af Stuen naar du kommer, ikke tale umilde Ord og døve dit Smil, naar du er glad; jeg skal klæde mig i Pel og i kostelige Silkeklæder; farer du i Leding, jeg følger dig, - rider du i fredsom Færd, jeg rider dig næst; ved Gildet skal jeg sidde hos dig, fylde dit Horn, drikke dig til og kvæde fagre Kvad, der kan fryde dit Hjerte!

Gunnar
(næsten overvunden).

Er det sandt; du vilde —!

Hjørdis.

Mere end det, tifold mere, tro du mig! Kun Hævn! Hævn over Sigurd og Dagny, og saa skal jeg — (standser da hun seer Døren aabnes.) Dagny, - kommer du hid!

Anden Scene.

De Forrige. Dagny fra Baggrunden.

Dagny.

Du skynde dig, Gunnar Herse, - lad dine Mænd ruste sig.

Gunnar.

Ruste sig? Mod hvem?

Dagny.

Kaare Bonde kommer med mange fredløse Folk, han vil dig ilde; Sigurd hindrede ham nylig, men hvo kan vide —

Gunnar (bevæget).

Det har Sigurd gjort for mig!

Dagny.

Sigurd er dig forvist en fuldtro Ven.

Gunnar.

Og vi, Hjørdis, - vi som tænkte paa — ja, det er som jeg siger, Troldom ligger over al din Tale; hver en Daad tykkes mig fager, naar du nævner den.

Dagny (forundret).

Hvad mener du?

Gunnar.

Intet, Intet! Tak for Budskabet, Dagny; nu gaar jeg at samle mine Svende. (vender sig mod Udgangen, men standser og nærmer sig igjen.) Sig mig - hvor gaar det Ørnulf?

Dagny (sænker Hovedet).

Spørg ikke om det. Igaar bar han Thorolfs Lig til Skibene; nu kaster han en Haug ved Stranden, - der skal hans Sønner lægges.

(Gunnar tier og gaar ud i Baggrunden.)

Tredie Scene.

Hjørdis og Dagny.

Dagny.

Før Kveldstid er der ingen Fare (nærmer sig). Hjørdis, jeg har et Ærinde til paa Gaarden; det er til dig jeg kommer.

Hjørdis.

Til mig? Efter det som gik for sig igaar?

Dagny.

Mest efter det. Hjørdis, Fostersøster, bær ikke Had til mig; glem de Ord, som Sorg og onde Vætter lagde mig i Munden, forlad mig al den Tort jeg voldte dig, thi, tro du mig, jeg er nu tifold usaligere end du!

Hjørdis.

Usalig - du; - Sigurds Hustru?

Dagny.

Mit Værk er jo alt det, som øvedes, - at der blev yppet Strid, at Thorolf faldt, at al den Forhaanelse overgik Gunnar og dig. Alt er jeg Skyld i! Vee mig, - saa gode vare mine Kaar, men aldrig bliver jeg glad mere efter denne Dag.

Hjørdis
(som greben af en pludselig Tanke).

Men før - i de fem lange Aar - i al den Tid var Lykken med dig?

Dagny.

Kan du tvivle om det!

Hjørdis.

Hm, igaar tvivlede jeg ikke, men —

Dagny.

Hvad mener du?

Hjørdis.

Aa, ikke stort; lad os tale om andre Ting.

Dagny.

Nei vist ikke. Hjørdis, sig mig —!

Hjørdis.

Det gavner dig lidet; dog, siden du saa vil det - (med et ondskabsfuldt Udtryk.) Kan du mindes engang, hist paa Island, - vi vare paa Thinget sammen med Ørnulf, din Fader, og sad med vore Legesøstre i Thingboden, som Kvinders Skik er; da kom to fremmede Mænd ind i Boden.

Dagny.

Sigurd og Gunnar.

Hjørdis.

De hilste os med hoviske Lader, satte sig hos paa Bænken, og megen skjæmtsom Tale blev da ført mellem os. Nogle vare der, som vilde vide hvi de to Hærmænd kom til Landet,

og om det ikke var for at hente sig Hustruer der paa Øen. Da sagde Sigurd: „Tungt vil det falde mig at finde den Kvinde, jeg kan fæste min Hu til.“ Ørnulf lo, og mente det skortede ikke Island paa høiættede Kvinder og heller ikke paa dem, der vare rige; men Sigurd svarede: „Hugprud Hustru har Helten behov. Den jeg vil vælge, maa ikke finde sig i at sidde i ringe Kaar, ingen Hæder maa tykkes hende saa høi, at hun jo higer efter den, i Viking maa hun villig følge mig, Hærklæder maa hun bære, hun maa ægge mig til Strid og ikke blinke med Øinene, der Sværdene lyne; thi er hun ræd af Sind, da times mig liden Hæder.“ Ei sandt, saa talte Sigurd?

Dagny (usikker).

Det gjorde han - men —

Hjørdis.

Slig skulde hun være, den Kvinde, som kunde gjøre ham Livet fagert, og saa — (med et foragteligt Smil.) saa kaarede han dig!

Dagny
(smerteligt studsende).

Ha, du mener at —?

Hjørdis.

See, derfor har du vel vist dig stolt og høisindet, krævet Hæder af Alle, paa det at Sigurd kunde hædres ved dig, - ei saa?

Dagny.

Nei, Hjørdis, men —

Hjørdis.

Til Stordaad har du dog ægget ham, fulgt ham i

Hærklæder, og fundet det godt at være, hvor Striden brændte som stærkest - har du ikke?

Dagny.
(dybt bevæget).

Nei, Nei!

Hjørdis.

Har du da været ræd af Sind, saa at Sigurd voldtes Skam derved?

Dagny (overvældet).

Hjørdis, Hjørdis!

Hjørdis
(haanligt smilende).

Men gode vare dine Kaar i al den Tid; - mener du at Sigurd kan sige det Samme!

Dagny.

Lad mig være. Vee mig, du har gjort mig for klog paa mig selv!

Hjørdis.

Et skjæmtsomt Ord, saa græder du strax! Tænk nu ikke mere paa det. See her, hvad jeg har gjort idag; (tager nogle Pile fra Bordet) - hvor spidse og skarpe, du! Ei sandt, jeg forstaar mig godt paa at hvæsse Pile?

Dagny.

Og paa at bruge dem med; du rammer sikkert, Hjørdis! Alt det du nys har sagt mig, paa det tænkte jeg aldrig før (bæftigere). Men at Sigurd -! at jeg i al den Tid skulde gjort

ham Livet tungt og uhæderligt, - nei, nei, det kan ikke være sandt!

Hjørdis.

Naa, naa, trøst dig, Dagny; det er jo heller ikke sandt. Ja, var Sigurd endnu tilsinds som i fordums Dage, da kunde det saa være; dengang stod al hans Hu og Higen til at blive den ypperste Mand i Landet, - nu nøies han med ringere Lykke.

Dagny.

Nei Hjørdis, Sigurd er storsindet nu som før; jeg seer det vel, jeg er ikke den rette Hustru for ham; han har dulgt det for mig, men saaledes skal det ikke blive ved.

Hjørdis.

Hvad vil du?

Dagny.

Jeg vil ikke hænge som en Tyngsel ved hans Færd, jeg vil ikke længere være ham hinderlig.

Hjørdis.

Du tænker da paa —?

Dagny.

Stille, der kommer Folk!

Fjerde Scene.

De Forrige. En Huskarl fra Baggrunden.

Karlen.

Sigurd Viking kommer til Gaarden!

Hjørdis.

Sigurd! Saa lad Gunnar kalde hid.

Karlen.

Gunnar red ud for at samle fine Grander; thi Kaare Bonde vil —

Hjørdis.

Godt, Godt, det veed jeg; gaa da! (Karlen gaar; til Dagny der ligeledes vil gaa) Hvor vil du hen?

Dagny.

Ud for ikke at træffe Sigurd. Det bliver vel til det at vi maa skilles, det skjønner jeg nok, men nu at stedes til Møde med ham, - nei, nei, det kan jeg ikke.

(gaar ud til Venstre).

Hjørdis.

(seer en Stund taus efter hende).

Og hende var det jeg vilde - (fortsætter Tauken ved et Blik paa Buefnoren) Ringe Hævn havde det været; - nei, nu hug jeg bedre til! Hm, det er tungt at dø, men stundom er det dog værre at leve!

Femte Scene.

Hjørdis. Sigurd fra Baggrunden.

Det er Gunnar du søger, kan jeg tænke; sæt dig ned, ret nu kommer han (vil gaa).

Sigurd.

Nei bliv; det er dig jeg søger mere end ham.

Hjørdis.

Mig?

Sigurd.

Og vel var det jeg traf dig alene.

Hjørdis.

Kommer du for at krænke mig, saa er det dig vist lidet hinderligt om Stuen stod fuld baade af Mænd og Kvinder.

Sigurd.

Aa ja, jeg kjender saa godt de Tanker du har om mig.

Hjørdis (bittert).

Jeg gjør dig Uret kan hænde! Nei, nei, Sigurd, forgiftig har du været for alle mine Levedage. Kom ihu, det var dig, som øvede hin skjændige List, det var dig, som sad hos mig i Buret, gjøglede Elskov mens du listeligt lo derved, slængte mig bort til Gunnar, thi for ham var jeg god nok endda, - og foer saa fra Landet med den Kvinde, du havde kjær!

Sigurd.

Mangt Værk mægter Mænds Villie at fremme, men de store Gjerninger styres af Skjæbnen, - saa er det gaaet med os To.

Hjørdis.

Vel sandt; onde Norner raade over Verden, men deres Magt er ringe, ifald de ikke finde Hjælpere i vort eget Bryst. Lykken times den, der er stærk nok til at stævne i Strid mod Nornen; - det er det jeg nu vil gjøre.

Sigurd.

Hvad mener du?

Hjørdis.

Jeg vil vove en Styrkeprøve med dem – med dem, som ere over mig. Men lad os ikke tale mere om det; jeg har meget at gjøre idag. (hun sætter sig ved Bordet).

Sigurd
(efter et kort Ophold).

Du virker gode Vaaben for Gunnar.

Hjørdis
(med et stille Smil).

Ikke for Gunnar, men mod dig.

Sigurd.

Det maa vel komme ud paa Et.

Hjørdis.

Aa-ja, det maa vel saa; thi er jeg Nornen voxen, da skal du og Gunnar sent eller tidligt — (holder inde, læner sig bagover mod Bordet, seer smilende paa ham og siger med forandret Udtryk i Stemmen:) Hm, Veed du hvad mig stundom tykkes? Tidt finder jeg min Fryd ved at male mig lystelige Billeder i Sindet; jeg sidder da og lukker Øinene og tænker: Nu kommer Sigurd hin Stærke til Landet, – han vil brænde os inde, mig og min Husbond. Alle Gunnars Mænd ere faldne, kun han og jeg ere igjen; – de tænde Taget udenfra; – „Et Bueskud," siger Gunnar „et eneste kan frelse os;" – da brister Snoren – „Hjørdis, skjær en Fletning af dit Haar og gjør en Buesnor deraf, – det gjælder Livet!" Men jeg leer – „Lad brænde, lad brænde – Livet er mig ikke en Haandfuld Haar værd!"

Sigurd

Der er en sælsom Magt i al din Tale (nærmer sig.)

Hjørdis
(seer koldt paa ham).

Du sætter dig hos mig?

Sigurd.

Du tænker jeg er dig gram af Hjertet. Hjørdis, det er sidste Gang vi tales ved; der er Noget, som nager mig lig en Sot, og paa den Viis kan jeg ikke reise; du maa kjende mig bedre.

Hjørdis.

Hvad vil du?

Sigurd.

Fortælle dig en Saga.

Hjørdis.

Er den tung?

Sigurd.

Tung, som Livet selv.

Hjørdis (bittert).

Veed du at Livet kan være tungt?

Sigurd.

Dom om det naar min Saga er ude.

Hjørdis.

Saa fortæl; jeg arbeider imens.

(Han sætter sig paa en liden Krak ved hendes høire Side).

Sigurd.

Der var engang to unge Hærmænd, som seilede fra Norge

for at vinde Gods og Hæder; de havde tilsagt hinanden Venskab og holdt ærligt sammen saa vide de end foer om.

Hjørdis.

Og de to unge Hærmænd hed Sigurd og Gunnar?

Sigurd.

Aa ja, vi kan kalde dem saa. Langt om længe kom de til Island; der boede en gammel Landnamsmand, som var faret fra Norge i Kong Haralds Tider. Han havde to fagre Kvinder i sit Hus, men den ene, hans Fosterdatter, var dog den ypperligste; thi hun var forstandig og stærk af Sind, og Hærmændene talte om hende mellem sig, og Ingen af dem havde seet fagrere Kvinde, saa tykkes dem Begge.

Hjørdis (spændt).

Begge? Vil du spotte mig!

Sigurd.

Gunnar tænkte paa hende Nat og Dag, og det gjorde nok Sigurd med, men begge taug, og paa hende var ikke at mærke om Gunnar huede hende, men at hun ei var Sigurd god, det var lettere at skjønne.

Hjørdis (aandeløs).

Bliv ved, det beder jeg -!

Sigurd.

Dog, desmere maatte Sigurd tænke paa hende, men det var der Ingen som vidste om. Da hændte det sig en Kvæld at der var Drikkelag, og svor da hin stolte Kvinde at ingen Mand skulde eie hende, uden den, der øvede et Storværk, som hun nævnte. Høit slog da Sigurds Bryst af Fryd, thi han

kjendte Kraft i sig til at øve Daaden; men Gunnar tog ham i Enrum, nævnte om sin Elskov, - Sigurd taug med sin og gik saa til —

Hjørdis (udbrydende).

Sigurd, Sigurd! (betvinger sig) Og den Saga - er den sand?

Sigurd.

Det er den. En af os maatte jo vige; Gunnar var min Ven, paa anden Viis kunde jeg ikke handle. Saaledes blev du Gunnars Viv, og jeg fæstede en anden Kvinde.

Hjørdis.

Og fik hende kjær?

Sigurd.

Jeg lærte at skatte hende; men der er kun een Kvinde, som Sigurd har elsket, og det er den Kvinde, som var ham gram fra den første Dag de mødtes (reiser sig). Her ender min Saga, lad os skilles nu - Farvel, Gunnar Herses Hustru, vi mødes aldrig mere.

Hjørdis (springer op).

Nei bliv! Vee os Begge; Sigurd, hvad har du gjort!

Sigurd (studsende).

Jeg gjort? Hvad fattes dig?

Hjørdis.

Og alt det siger du mig nu! Men nei, - det kan ei være Sandhed!

Sigurd.

Det er sidste Gang vi tales ved; hvert Ord er Sandhed, - du skulde lære at dømme mig mildere, derfor maatte jeg tale nu.

Hjørdis.

(folder uvilkaarligt Hænderne og seer paa ham i stille Forbauselse:)

Elsket - elsket mig - du! (hæftigt, idet hun træder tæt hen til ham:) Jeg troer dig ikke! (seer stivt paa ham og udbryder i vild Smerte) Jo, det er sandt og - usaligt for os Begge!

(slaar Hænderne for Ansigtet og fjerner sig).

Sigurd (forfærdet).

Hjørdis!

Hjørdis

(stille, kæmpende mellem Graad og Latter).

Bryd dig ikke om mig! Det var kun det jeg mente, at - (lægger Haanden paa hans Arm.) Sigurd, du har ikke sagt din Saga tilende; hin stolte Kvinde, som du nævnte, - hun har elsket dig igjen!

Sigurd (farer tilbage.)

Du!

Hjørdis (med Fatning).

Ja Sigurd, jeg har elsket dig, det skjønner jeg nu. Du siger jeg var taus og umild mod dig; hvad kan da en Kvinde bedre gjøre? Kunde jeg byde min Elskov frem, da var jeg dig lidet værdig. Du tykkes mig stedse at være den ypperligste af alle Mænd, og saa at vide dig som en andens Husbond, - det voldte mig hin bitre Vee, som jeg ikke selv forstod!

Sigurd (rystet).

Et usaligt Spind 'hvr Nornen spundet om os To.

Hjørdis.

Selv er du Skyld deri; stærkt og kjækt sømmer det sig Manden at handle. Da jeg satte hint svære Vilkaar for den der skulde vinde mig, da tænkte jeg forvist paa dig, - og dog kunde du -!

Sigurd.

Jeg kjendte Gunnars Sjælesot, jeg alene kunde læge den, - hvad var vel saa for mig at vælge mellem? Og dog, havde jeg vidst det jeg nu veed, da tør jeg lidet svare for mig selv; thi Elskov er saa stærk en Magt.

Hjørdis (rask).

Nu vel, Sigurd, - et usaligt Spil har skilt os ad i lange Aar; nu er Knuden løst; de Tider, som komme, skal give os Vederlag.

Sigurd (hovedrystende).

Det kan ei skee; vi maa jo skilles igjen.

Hjørdis.

Det maa vi ikke. Jeg elsker dig, det tør jeg nu sige uden at blues; thi min Elskov er ikke lekslende, som de vege Kvinders; var jeg en Mand, - ved alle vældige Magter, jeg kunde endda elske dig saaledes, som jeg nu gjør det! Op da, Sigurd! Lykken er vel en Stordaad værd, vi ere Begge fri naar vi selv vil det, og saa er Legen vunden.

Sigurd.

Fri? Hvad mener du?

Hjørdis.

Hvad er vel Dagny for dig? Hvad kan hun vel være for dig? Ikke mere end Gunnar gjælder i mine lønlige Tanker. Hvad Magt ligger der paa, om to usle Liv forspildes!

Sigurd.

Hjørdis, Hjørdis!

Hjørdis.

Lad Gunnar blive her, lad Dagny fare til Island med sin Fader; jeg følger dig i Staal og Plade hvor du stevner hen. (Bevægelse hos Sigurd.) Det er ikke som din Hustru jeg vil følge dig; thi jeg har hørt en Anden til, og den Kvinde lever, som før har hvilet dig nær. Nei Sigurd, ikke som din Hustru, men som hine stærke Kvinder, som Hildes Søstre vil jeg følge dig, ildne dig til Strid og til mandig Færd saa at dit Navn kan gaa vidt over Landene, i Sverdlegen vil jeg staa dig næst, færdes blandt dine Kjæmper i Uveir og Vikingstævne, og naar dit Drapa kvædes, da skal det bære Bud om Sigurd og Hjørdis tilhobe!

Sigurd.

Saa var engang min fagreste Drøm, nu er det for sent; Gunnar og Dagny staa mellem os, og der har de Begge Ret til at staa. Jeg ødte min unge Elskov for Gunnars Skyld, — skal jeg bære Kviden derved, saa maa ikke min Gjerning være forfængt. Og nu Dagny — troskyldig og fuld af Lid foer hun fra Hjem og Frænder; ingen Tid maa hun tænke at jeg længtes mod Hjørdis, saa tidt hun tog mig i Favn.

Hjørdis.

Og for slig Sags Skyld vil du lægge en Tyngsel paa

dit Liv! Hvad fik du da Kraft og Styrke til, og derhos alle Sindets ypperlige Gaver? Og mener det nu længer kan være sømmelig Lod for mig at sidde paa Gunnars Gaard? Nei, Sigurd, tro du mig, her er Mangt at tage Haand i for en Mand som du. Erik styrer Norges Rige, reis dig mod ham, mange gode Kjæmper vil stille sig hen som dine haandgangne Mænd, med utvingelig Magt vil vi gaa frem, stride og virke, og aldrig hvile før du sidder paa Haarfagers Kongestol!

Sigurd.

Hjørdis, Hjørdis, saa har jeg drømt i min vilde Ungdom; lad det være glemt, - frist mig ikke!

Hjørdis (med Høihed).

Det er Nornens Raad at vi to skal holde sammen, det kan ei ændres; grant seer jeg nu mit Hverv i Livet: at gjøre dig berømmelig over alle Lande. Du har staaet for mig hver Dag, hver Time jeg levede her; jeg vilde rive dig ud af mit Sind men mægtede det ikke; nu gjøres det ei nødigt, nu da jeg veed du elsker mig.

Sigurd (med tvungen Kulde).

Hvis saa er - da viid, - jeg har elsket dig; nu er det forbi - jeg har glemt de Dage.

Hjørdis.

Sigurd, der lyver du! Saameget er jeg værd, at har du engang elsket mig, da kan du aldrig glemme det.

Sigurd (heftig).

Det maa jeg, det vil jeg nu!

Hjørdis.

Lad saa være, men du kan det ikke! Hindre mig vil du, det lykkes ei; endnu før Kvæld skal Gunnar og Dagny vide Alt.

Sigurd.

Ha, det gjør du ikke!

Hjørdis.

Det gjør jeg!

Sigurd.

Da maatte jeg kjende dig ilde; høisindet tykkes du mig før at være.

Hjørdis.

Onde Dage føde onde Tanker; for stor er den Lid, du har sat til mig. Jeg vil, jeg maa følge dig - ud i Livet og i Striden; det er mig for lavt under Loftet i Gunnar Herses Stue!

Sigurd (med Eftertryk).

Men Hæder mellem Mænd har du dog skattet høit; der er skjellig Grund til Strid mellem mig og Gunnar. Ifald nu han faldt for min Haand - vilde du endda rose Alt og følge mig?

Hjørdis (studsende).

Hvi spørger du saa?

Sigurd.

Svar mig først; hvad vilde du gjøre, ifald jeg blev din Husbonds Banemand?

Hjørdis (seer stivt paa ham).

Da maatte jeg tie og aldrig hvile før jeg havde faaet dig fældet.

Sigurd (med et Smil).

Godt, Hjørdis, - det vidste jeg vel.

Hjørdis (hastigt).

Men saa kan ei skee!

Sigurd.

Det maa skee; selv har du nu kastet Terning om Gunnars Liv og om mit!

Sjette Scene.

De Forrige. Gunnar med nogle Huskarle fra Baggrunden.

Gunnar
(mørk, til Hjørdis).

See saa, nu spirer den Sæd du har saaet!

Sigurd (nærmer sig).

Hvad gaar dig imod?

Gunnar.

Sigurd, er det dig! Hvad der gaar mig imod? Ikke Andet, end jeg vel maatte vente. Saasnart Dagny, din Hustru, havde baaret Bud om Kaare Bonde, saa tog jeg min Hest og red til mine Grander for at søge Hjælp mod ham.

Hjørdis (spændt).

Nu?

Gunnar.

Tvær lød Talen hvorhelst jeg kom; min Færd mod Kaare var lidet hæderlig, blev der sagt; - hm, der blev sagt andre Ting med, som jeg ikke kan nævne, - jeg er jo en forhaanet Mand, det er mig paasagt at jeg har øvet Nidingsværk; det holdes nu for Skjændsel at dele Sag med mig.

Sigurd.

Længe skal ikke det holdes for Skjændsel; før Kvælden kommer skal du være mandstærk nok mod Kaare.

Gunnar.

Sigurd!

Hjørdis (sagte, triumferende).

Ha, det vidste jeg nok!

Sigurd
(med tvungen Styrke).

Men saa er ogsaa Freden ude mellem os; thi hør nu mit Ord, Gunnar Herse, - du har fældet Thorolf, min Hustrus Frænde, og derfor stævner jeg dig til Holmgang imorgen saasnart Solen rinder!

Hjørdis
(gjør i hæftig indre Bevægelse et Skridt henimod Sigurd, men fatter sig og bliver ubevægelig staaende under det Følgende).

Gunnar
(i høieste Overraskelse).

Til Holmgang —! mig! — Du skjæmter, Sigurd!

Sigurd.

Til Holmgang er du lovligt stævnet; det bliver et Brikkespil paa Liv og Død; En af os maa falde!

Gunnar (bittert).

Ha, jeg skjønner det vel. Du var til Enetale med Hjørdis da jeg kom; hun har ægget dig paany!

Sigurd.

Kanhænde! (halvt mod Hjørdis.) Hoisindet Kvinde maa jo værge om sin Husbonds Hæder (til Mændene i Baggrunden). Og I, Karle, gaa nu til Gunnars Grander og sig dem at imorgen skifter han Sværdhug med mig; ræd vil Ingen nævne den Mand, som bærer Vaaben paa Sigurd Viking!

(Karlene gaa ud i Baggrunden).

Gunnar

(gaar raskt hen til Sigurd og trykker hans Hænder i stærk Bevægelse).

Sigurd, min bolde Broder, nu først forstaar jeg dig! Du vover nu Livet for min Hæder, som du fordum vovede det for min Lykke!

Sigurd.

Tak din Hustru; hun har mest Deel i min Færd. Imorgen naar Solen rinder —

Gunnar.

Jeg møder dig (bløds). Fosterbroder, vil du have et godt Sværd af mig, det er en kostelig Gave.

Sigurd.

Tak; men lad det hænge, - Ingen veed, om jeg næste Kvæld har Brug for det.

Gunnar

(ryster hans Haand).

Farvel, Sigurd!

Sigurd.

Farvel igjen og Lykke til Værket!

(De skilles. Gunnar gaar ud til Venstre. Sigurd kaster et Blik paa Hjørdis og gaar ud i Baggrunden.

Hjørdis

(efter en Pause, sagte og tankefuld).

Til Holmgang imorgen? Hvem vil falde? (tier lidt og udbryder dervaa, som greben af en stærk Beslutning.) Lad falde hvem der vil, - Sigurd og jeg skal endda blive sammen!

Fjerde Akt.

Ved Strandbredden. Det er Aften; Maanen sees fra og til mellem mørke sønderrevne Uveirsskyer. I Baggrunden en sort, nylig opkastet Gravhoug.

Første Scene.

Ørnulf sidder paa en Steen tilhøire i Forgrunden med blottet Hoved, Albuerne hvilende paa Knæerne og med Ansigtet skjult i sine Hænder. Hans Mænd grave ved Haugen, Nogle lyse med Tyrifakler. Efter et kort Ophold komme Sigurd og Dagny ud fra Baadhuset, hvor en lystig Stokild brænder.

Dagny (dæmpet).

Der sidder han endnu. (holder Sigurd tilbage). Nei, tal ikke til ham!

Sigurd.

Du har Ret, det er fortidligt; lad ham heller sidde med sig selv.

Dagny
(gaar over mod Høire og betragter Faderen med stille Sorg).

Saa stærk var han igaar da han tog Thorolfs Lig paa Ryggen, stærk var han mens de grov paa Hougen, men da de Alle vare lagte derinde og Jord og Stene kastet over, da tog Sorgen ham, da var det som han sluknede (tørrer Taarerne af). Sig mig, Sigurd, naar tænker du at fare hjem til Island?

Sigurd.

Saasnart Uveiret stilner af og jeg faar endt min Handel med Gunnar Herse.

Dagny.

Og saa vil du kjøbe Land og bygge dig en Gaard og aldrig fare i Leding mere?

Sigurd.

Ja ja, - det har jeg lovet dig.

Dagny.

Og jeg tør forvist tro at Hjørdis bedrog mig, da hun sagde at jeg lidet var dig værdig til Viv?

Sigurd.

Ja ja, Dagny, lid du paa mit Ord.

Dagny.

Saa er jeg glad igjen og vil prøve at glemme alt det onde Værk, som her er øvet. I de lange Vinterkvælde vil vi tale sammen om Gunnar og Hjørdis, og —

Sigurd.

Nei, Dagny, vil du vel mod os Begge, saa nævn aldrig Hjørdis, naar vi sidde hjemme paa Island!

Dagny (mildt bebreidende).

Ubilligt er dit Had til hende. Sigurd, Sigurd, det ligner dig lidet!

En af Mændene (nærmer sig).

See saa, nu er Haugen istand.

Ørnulf
(ligesom opvaagnende).

Haugen? Er den - naa ja -

Sigurd.

Tal nu til ham, Dagny.

Dagny (nærmer sig).

Fader, det er koldt herude, det trækker op til Uveir inat.

Ørnulf.

Hm, bryd dig ikke om det, Haugen er bygget tæt og godt, de ligge lunt derinde.

Dagny.

Ja men du —

Ørnulf.

Jeg? Jeg fryser ikke.

Dagny.

Du har intet spist idag; vil du ikke gaa ind? Natverdsbordet staar rede.

Ørnulf.

Lad Natverdsbordet staa; jeg er ikke sulten.

Dagny.

Men at sidde her saa stille; tro mig, det baader dig ikke, du er lidet vant til det.

Ørnulf.

Vel sandt; der er Noget, som klemmer mig for Bringen; jeg kan ikke trække Veiret.

(han skjuler igjen Ansigtet med sine Hænder. Ophold. Dagny sætter sig hos ham).

Dagny.

Imorgen ruster du vel dit Skib og farer med til Island?

Ørnulf (uden at se op).

Hvad skal jeg der? Nei, jeg vil til mine Sønner.

Dagny (smerteligt).

Fader!

Ørnulf (løfter Hovedet).

Gaa ind og lad mig sidde; har Uveiret legt om mig en Nat eller to, saa er det gjort, tænker jeg.

Sigurd.

Sligt kan du ikke tænke paa!

Ørnulf.

Undres dig at jeg vil hvile? Mit Dagværk er jo endt, jeg har høilagt mine Sønner (hæftigt). Gaa fra mig! - Gaa, gaa! (han skjuler igjen sit Ansigt.)

Sigurd
(sagte til Dagny, som reiser sig).

Lad ham sidde lidt endnu.

Dagny

Nei, jeg faar friste et Raad til, - jeg kjender ham (til Ørnulf). Dit Dagværk er endt siger du; det er det dog ikke. Høilagt har du dine Sønner, - men du er jo Skald; det sømmer sig at kvæde til deres Minde.

Ørnulf (hovedrystende).

Kvæde? Nei, nei; igaar kunde jeg det; idag er jeg for gammel.

Dagny.

Det maa du dog; hæderlige Mænd vare dine Sønner alle; et Kvæde maa siges om dem, og det kan Ingen i Ætten uden du.

Ørnulf

(seer spørgende paa Sigurd).

Kvæde? Hvad tykkes dig, Sigurd?

Sigurd.

Mig tykkes at saa er billigt; du faar gjøre som hun siger.

Dagny.

Ilde vil det tykkes dine Grander paa Island, naar Arveøllet skal drikkes over Ørnulfs Ætlinge, og intet Kvad er digtet. Til at følge dine Sønner har du Tid nok.

Ørnulf.

Nu ja, jeg vil prøve det; og du, Dagny, lyt til, at du siden kan riste Kvadet paa Kjævle!

(Mændene nærme sig med Faklerne, saa at der dannes en Gruppe om ham; han tier lidt og tænker sig om, derpaa siger han:)

Sind, som Sorgen stinger,
Savner Brages Glæde;
Sorgfuld Skald saa saare
Kvides ved at kvæde.

Skaldeguden skjænked
Evne mig at sjunge;
Klinge lad min Klage
For mit Tab, det tunge!

(reiser sig)

Harmfuld Norne hærjed
Haardt mig Verdens Veie, —
Listed Lykken fra mig,
Ødte Ørnulfs Eie.

Sønner syv til Ørnulf
Blev af Guder givet;
Nu gaar Gubben eensom,
Sønneløs i Livet.

Sønner syv, saa fagre,
Fostret mellem Sværde,
Værned Vikings hvide
Haar som gjævest Gjærde.

Nu er Gjærdet jævnet,
Mine Sønner døde, —
Glædeløs staar Gubben,
Og hans Hus staar øde.

Thorolf, - du min Yngste!
Boldest blandt de Bolde!
Lidet gad jeg klage,
Fik jeg dig beholde!

Veen du var, som Vaaren,
Mod din Fader kjærlig, -
Arted dig at ældes
Til en Helt saa herlig.

Ulivssaar usaligt
Værste Vee mon volde,
Har min gamle Bringe
Klemt, som mellem Skjolde.

Nidsyg Norne nødig
Nægted mig sit Eie, —
Drysſed Smærtens Rigdom
Over Ørnulfs Veie.

Vegt er vist mit Værge;
Fik jeg Guders Evne,
Een da blev min Idræt:
Nornens Færd at hævne!

Een da blev min Gjerning;
Nornens Fald at friste; —
Hun, som røved mig det
Bedste og det Sidste!

Har hun Alt mig røvet?
Nei, det har hun ikke, —
Tidligt fik jo Ørnulf
Suttungs Mjød at drikke!
(med stigende Begeistring.)

Mine Sønner tog hun,
Men hun gav min Tunge
Evnen til i Kvæder
Ud min Sorg at sjunge!

Paa min Mund hun lagde
Sangens fagre Gave:
Lydt da lad den klinge
Selv ved Sønners Grave!

Hil jer da, I Gjæve!
Hil jer der I ride!
Gudegaven læger
Verdens Vee og Kvide!
(han trækker et dybt Aandedrag, stryger Haaret fra Panden og siger roligt.)

See saa; nu er Ørnulf stærk og sund igjen (til Mændene). Kom med til Natverdsbordet, Drenge; vi har havt et tungt Dagværk! (gaar med Karlene ind i Baadhuset.)

Anden Scene.

Sigurd og Dagny.

Dagny.

Priset være de Høie i Himlen, som skjænkte mig saa godt et Raad! (til Sigurd) Vil du ikke gaa ind?

Sigurd.

Nei, jeg har liden Lyst. Sig mig, ere alle Ting rede til imorgen?

Dagny.

Det ere de; et silkesømmet Liin ligger inde paa Bænken; men jeg veed forvist at du vil staa dig mod Gunnar, saa jeg har ei grædt derved.

Sigurd.

Det give alle gode Magter at du aldrig maa græde for min Skyld (han standser og seer ud).

Dagny.

Hvad lytter du paa?

Sigurd.

Hører du ikke - der! (peger tilvenstre.)

Dagny.

Jo, der gaar som et sælsomt Uveir over Havet!

Sigurd

(idet han gaar lidt op mod Baggrunden).

Hm, der vil nok regne haarde Hagl i det Uveir (raaber). Hvem kommer?

Kaare Bonde (udenfor tilvenstre).

Kjendte Folk, Sigurd Viking!

Tredie Scene.

De Forrige. Kaare Bonde med en Flok bevæbnede Mænd fra Venstre.

Sigurd.

Hvor agte I jer hen?

Kaare.

Til Gunnar Herses Gaard!

Sigurd.

Med Ufred?

Kaare.

Ja, det kan du lide paa! Du hindrede mig før; men nu tænker jeg det er dig kjært nok!

Sigurd.

Kan vel være.

Kaare.

Jeg har hørt om din Handel med Gunnar; men gaar det som jeg vil, saa kommer han med vege Vaaben til Mødet.

Sigurd.

Det er vovsomt Værk du pønser paa; agt dig, Bonde!

Kaare (med trodsig Latter).

Lad mig om det; vil du takle dit Skib inat, saa skal vi lyse op for dig! - Kom, alle Mand, - see her gaar Veien! (De gaa Alle ud til Høire i Baggrunden.)

Fjerde Scene.

Sigurd og Dagny; derefter Ørnulf og Karlene fra Baadhuset.

Dagny.

Sigurd, Sigurd, den Ufærd maa du hindre!

Sigurd

(gaar rask hen til Døren og raaber ind:)

Op fra Bordet, Ørnulf; tag Hævn over Kaare Bonde!

Ørnulf

(kommer ud med de Øvrige:)

Kaare Bonde - hvor er han?

Sigurd.

Han stævner mod Gunnars Gaard for at brænde Folkene inde!

Ørnulf.

Ha, ha, - lad ham det, saa faar jeg Hævn over Gunnar og Hjørdis med det Samme; siden vil jeg søge Kaare.

Sigurd.

Nei, det er gavnløst Raad; Kaare maa du søge inat,

hvis du vil ramme ham; thi er Udaaden øvet, saa stævner han tilfjelds. Gunnar har jeg æsket til Holmgang, han er dig vis nok, ifald ikke jeg selv - naa ja, ligegodt, - inat maa han skjærmes mod sine Uvenner; ilde vár det om slig Ugjerningsmand, som Kaare, tog Hævnen fra mig!

Ørnulf.

Sandt siger du der. Inat vil jeg skjærme Thorolfs Bane, men imorgen maa han fældes!

Sigurd.

Han eller jeg, - det kan du lide paa!

Ørnulf.

Saa kom da til Hævn for Ørnulfs Æt!
(han gaar med Mændene tilhøire i Baggrunden.)

Sigurd.

Dagny, følg med, - jeg maa blive, thi Rygtet om Tvekampen er alt paa Vandring mellem Folk, og jeg kan ikke møde Gunnar før Tiden kommer; men du, - styr og raad din Fader; hæderligt maa han fare frem; i Gunnars Gaard ere mange Kvinder; ingen Meen maa voldes Hjørdis eller de Andre.

Dagny.

Ja ja, jeg vil med. Paa Hjørdis tænker du dog; Tak for det Hjertelag!

Sigurd.

Gaa, gaa - Dagny!

Dagny.

Jeg gaar; men for Hjørdis kan vi være trygge: hun har gyldne Hærklæder i Buret, og værger sig nok selv.

Sigurd.

Det tænker jeg med, men gaa du endda, styr din Faders Færd, vaag over Alle og - over Gunnars Hustru!

Dagny.

Lid paa mig. Vel mødt igjen!

(hun gaar efter de Forrige).

Sigurd.

Det er første Gang, Fosterbroder, at jeg staar vaabenløs mens du er stedt i Fare (lytter). Jeg hører Skrig og Sværdhug, - de ere alt ved Gaarden (vil over til Høire, men standser og viger forbauset tilbage). Hjørdis! Hun kommer hid!

Femte Scene.

Sigurd. Hjørdis, klædt i kort rød Skarlagenskjortel, med gyldne Vaabenstykker: Hjelm, Pandser, Arm- og Beenskinner. Hendes Haar er udslaaet; paa Ryggen bærer hun et Kogger, og ved Beltet et lidet Skjold; i Haanden har hun Buen med Haarsnøren.

Hjørdis

(kommer fra Høire i Forgrunden, ilsomt og seende sig tilbage som om hun ængstedes af Noget, der forfulgte hende; hun gaar tæt hen til Sigurd, tager ham ved Armen og siger dæmpet:)

Sigurd, Sigurd, kan du see den?

Sigurd.

Hvem? Hvor?

Hjørdis.

Ulven der - lige ved; den rører sig ikke, den seer paa mig med to røde Øine! - Det er min Fylgje, Sigurd! Tre Gange har den vist sig for mig; det betyder at jeg visselig skal dø inat!

Sigurd.

Hjørdis, Hjørdis!

Hjørdis.

Der sank den i Jorden! Ja, ja, nu har den varslet mig.

Sigurd.

Du er syg; kom og gaa ind!

Hjørdis.

Nei, her vil jeg vente; jeg har ikke lang Tid igjen!

Sigurd.

Hvad er der hændt med dig?

Hjørdis.

Hvad der er hændt? Det veed jeg ikke, men sandt var det du sagde idag, at Gunnar og Dagny stod mellem os; bort fra dem og fra Livet maa vi, da kan vi blive sammen!

Sigurd.

Vi? Ha, du mener —!

Hjørdis (med Høihed).

Jeg blev hjemløs i Verden fra den Dag du tog en Anden til Viv. Ilde handlede du dengang! Alle gode Gaver kan Manden give til sin fuldtro Ven, - Alt, kun ikke den Kvinde han har kjær; thi gjør han det, da bryder han Nornens lønlige Spind og to Liv forspildes. Der er en usvigelig Røst i mig, som siger at jeg blev til, for at mit stærke Sind skulde løfte og bære dig i de tunge Tider, og at du fødtes, for at jeg i een Mand kunde finde alt det, der tyktes mig stort og ypperligt; thi det veed jeg, Sigurd, - havde vi To holdt

sammen, da var du bleven navnkundigere og jeg lykkeligere end alle Andre!

Sigurd.

Unyttig er den Klage nu. Mener du det er lysteligt, det Liv jeg har ivente? Hver Dag at være Dagny nær og gjøgle en Elskov, som Hjertet klemmes ved. Og dog, det maa saa være; ændres kan det ikke.

Hjørdis (under stigende Vildhed).

Det skal det dog! Ud af Livet vil vi Begge gaa! Seer du denne Buesnor? Med den rammer jeg sikkert; thi jeg har galet fagre Galdrekvad over den! (lægger en Piil i Buen, der er spændt.) Hør! Hør, hvor det suser høit oppe! Det er de Dødes Hjemfærd; jeg har heret dem hid; - i Lag med dem skal vi følges!

Sigurd

(viger tilbage).

Hjørdis, Hjørdis, - jeg ræddes for dig!

Hjørdis

(uden at agte paa ham).

Ingen Magt kan ændre vor Skjæbne nu! O, ja - det er ogsaa bedre saa, end om du havde fæstet mig hernede i Livet, end om jeg havde siddet paa din Gaard for at væve Liin og Uld og føde dig Afkom, - fy, fy!

Sigurd.

Hold op! Din Trolddomskunst har været dig overmægtig; den har kastet en Sjælesot paa dig! (forfærdet.) Ha, see - see! Gunnars Gaard, - den brænder!

Hjørdis.

Lad brænde, lad brænde! Skysalen deroppe er bedre end Gunnars Bjælkestue!

Sigurd.

Men Egil, din Søn, - de fælde ham!

Hjørdis.

Lad fældes, - saa fældes min Skjændsel med det samme!

Sigurd.

Og Gunnar - de tage din Husbons Liv!

Hjørdis.

Det agter jeg ikke! Bedre Husbond skal jeg følge hjem inat! Ja, Sigurd, saa maa det være; her i Landet groer ikke Lykken for mig, - den hvide Gud kommer nordover, ham vil jeg ikke stedes til Møde med; de Gamle ere ikke stærke, som før, - de sove, de sidde halvt som Skygger, - med dem vil vi strides! Ud af Livet, Sigurd; jeg vil sætte dig paa Himlens Kongestol, og selv vil jeg sidde dig næst! (Uveiret bryder løs) Hør, hør, der kommer vort Følge! Kan du see de sorte jagende Heste; En for mig og En for dig! (fæster Buen til Kinden og skyder) Saa far da den sidste Færd!

Sigurd.

Vel truffet, Hjørdis! (han falder.)

Hjørdis

(jublende, idet hun iler hen til ham.)

Sigurd, min Broder, - nu høre vi hinanden til!

Sigurd.

Nu mindre end før. Her skilles vore Veie; thi jeg er en kristnet Mand.

Hjørdis (forfærdet).

Du -! Ha, nei, nei!

Sigurd.

Den hvide Gud er min; Kong Edhelstan har lært mig ham at kjende, - det er op til ham jeg nu gaar.

Hjørdis (i Fortvivlelse).

Og jeg -! (slipper Buen) Vee, Vee!

Sigurd.

Tungt var mit Liv fra den Stund jeg tog dig ud af mit eget Hjerte og gav dig til Gunnar. Tak, Hjørdis, - nu er jeg saa let og fri (døer).

Hjørdis (stille).

Død! Saa har jeg visselig forspildt min Sjæl! (Uveiret voxer, hun udbryder vildt) De komme! Jeg har galdret dem hid! Men nei, nei, - jeg følger jer ikke, jeg vil ikke ride uden Sigurd! Det hjælper ei, - de see mig, de lee og vinke, de spore sine Heste! (iler ud paa Fjeldkanten i Baggrunden) Der ere de over mig - og intet Ly, intet Skjul! Jo, paa Havets Bund kan hænde! (hun styrter sig ud).

Sjette Scene.

Ørnulf, Dagny, Gunnar med Egil, samt Sigurds og Ørnulfs Mænd kommer efterhaanden ind fra Høire.

Ørnulf

(vendt mod Gravhaugen).

Nu kan I sove roligt; thi uhævnet ligge I ikke!

Dagny (kommer).

Fader, Fader, - Skrækken dræber mig; - al den blodige Færd - og Uveiret - hør, hør!

Gunnar

(med Egil paa Armen).

Giv Fred og Ly for mit Barn!

Ørnulf.

Gunnar Herse!

Gunnar.

Ja Ørnulf, min Gaard er jo brændt og mine Svende faldne; jeg er i din Vold, gjør som dig tykkes!

Ørnulf.

Det staar til Sigurd. Men ind under Tag; det er utrygt herude!

Dagny.

Ja, ind, ind! (gaar henimod Baadhuset faar Øie paa Liget og udstøder et Skrig:) Sigurd, min Husbond, - de har dræbt ham!

(kaster sig ned ved ham).

Ørnulf (iler til).

Sigurd!

Gunnar
(sætter Egil ned).

Sigurd dræbt!

Dagny
(seer fortvivlet paa Mændene, der staa om den Døde).

Nei, nei! det er ikke saa, - han maa være ilive endnu! (bemærker Buen). Ha, hvad er det! (reiser sig)

Ørnulf.

Datter, det er nok som du først sagde, - Sigurd er fældet.

Gunnar
(som greben af en pludselig Tanke)

Og Hjørdis! - Har Hjørdis været her?

Dagny
(sagte og med Fatning).

Jeg veed ikke; men det veed jeg, at hendes Bue har været her.

Gunnar.

Ja, jeg tænkte det nok!

Dagny.

Ti, ti! (for sig selv). Saa bittert har hun da hadet ham!

Gunnar (sagte).

Fældet ham - Natten før Holmgangen; saa har hun endda elsket mig.

(Alle fare forfærdede sammen; Aasgaardsreiden suser gjennem Luften).

Egil (med Skræk).

Fader! See, see!

Gunnar.

Hvad er det!

Egil.

Deroppe — alle de sorte Heste —!

Gunnar.

Det er Skyerne, som —

Ørnulf.

Nei, det er de Dødes Hjemfærd?

Egil (med et Skrig).

Moder er med dem!

Dagny.

Alle gode Magter!

Gunnar.

Barn, hvad siger du!

Egil.

Der - foran - paa den sorte Hest! Fader, Fader!

(Egil klynger sig forfærdet op til Faderen; kort Pause; Uveiret drager forbi, Skyerne skilles, Maanen skinner fredeligt ud over Landskabet.)

Gunnar
(stille og smærteligt).

Nu er Hjørdis visselig død!

Ørnulf.

Det er vel saa, Gunnar, - og paa hende havde jeg mere at hævne end paa dig. Dyrt blev Mødet for os Begge, - der er min Haand; Fred og Forsoning!

Gunnar.

Tak Ørnulf! Og nu tilskibs, jeg farer med til Island!

Ørnulf.

Ja, til Island, og sent vil vor Hærfærd glemmes:
Høit om Heltefærd og stærke
Kjæmpers Leg paa norske Strande
Skal til sildigst Æt fra Island
Sjunges over Nordens Lande!

(Tillægshefte til Illustreret Nyhedsblad, første Halvaar 1858).